Súd:	Krajský súd Bratislava
Spisová značka:	15Co/11/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu:	1214215362
Dátum vydania rozhodnutia:	26. 02. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Silvia Walterová
ECLI:	ECLI:SK:KSBA:2025:1214215362.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Walterovej a členov senátu JUDr. Evy Mészárosovej a Mgr. Zity Leimbergerovej, v právnej veci žalobcu: F. zastúpený spoločnosťou: JUDr. Michal Krutek, s.r.o., IČO: 47 254 581, Trnava, Hlavná č. 11, za ktorú koná JUDr. Michal Krutek, proti žalovanému: Slovenská republika, za ktorú v rozsahu svojej pôsobnosti koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, IČO: 00 151 866, Bratislava, Pribinova č. 2, o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, o náhradu nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobcu a žalovaného proti rozsudku Mestského súdu Bratislava IV v časti náhrady nemajetkovej ujmy (vo veci Okresného súdu Bratislava II) zo dňa 4. novembra 2015, č.k. 52 C 164/2014-174, takto

r o z h o d o l :

I. Rozsudok Mestského súdu Bratislava IV (vo veci Okresného súdu Bratislava II) zo dňa 4. novembra 2015, č.k. 52 C 164/2014-174,
- vo výroku, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 4.000,- €, m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1.000,- €, vo zvyšnej časti žaloby týkajúcej sa náhrady nemajetkovej ujmy, ktorou bola žaloba vo zvyšnej časti zamietnutá, p o t v r d z u j e a v časti náhrady trov konania m e n í tak, že žalovanému n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania.

II. Žalovanému n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov prvého odvolacieho konania a p r i z n á v a mu nárok na náhradu trov druhého odvolacieho konania v rozsahu 100 % zo sumy 4.000,- €.

III. Žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania v rozsahu 100 % zo sumy 1.000,- €.

IV. Žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov prvého a druhého dovolacieho konania v rozsahu 100 % z priznanej sumy.

o d ô v o d n e n i e :

I. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 4.11.2015, č.k. 52 C 164/2014-174, uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu škody vo výške 500,- € spolu s 8,25 % úrokom z omeškania ročne od 29.5.2014 do zaplatenia, náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 4.000,- €, náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 1.402,74 € a náhradu iných trov konania vo výške 20,- €, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku; vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že žalobca sa žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 17.6.2014 domáhal od žalovaného zaplatenia náhrady škody v sume 500,- € spolu s 9,25 % úrokom z omeškania ročne od 5.5.2011 do zaplatenia, nemajetkovej ujmy v sume 60.000,- €, náhrady na zárobku v sume 20.000,- € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 21.2.2011 do zaplatenia a náhrady trov konania titulom náhrady škody spôsobenej mu nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci. Žalobca žalobu odôvodnil tým,

že uznesením vyšetrovateľa Policajného zboru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Sekcie kontroly a inšpekcie služby, Odboru inšpekčnej služby, 2. inšpekčného oddelenia zo dňa 23.12.2010, č. ČVS: SKIS-336/IS-2-V-2010, bolo voči nemu vznesené obvinenie pre podozrenie z prečinu útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona. Uznesením generálneho prokurátora Slovenskej republiky zo dňa 5.5.2011, č. Pz 6/11-118, bolo uznesenie o vznesení obvinenia podľa § 363 ods. 1 Trestného poriadku voči nemu zrušené. Na obhajobu vo veci vynaložil peňažnú čiastku vo výške 5.200,- €. Na podklade daného nezákonného rozhodnutia vyšetrovateľa Policajného zboru o vznesení obvinenia bol dňa 16.2.2011 prepustený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru. Počas výkonu funkcie príslušníka Policajného zboru dosahoval priemernú mesačnú mzdu v sume 1.752,- €. Vzhľadom na skutočnosť, že od 1.9.1987 až do 21.2.2011 bol príslušníkom Policajného zboru, malo nezákonné trestné stíhanie vážny dopad na jeho psychiku, rodinné a osobné pomery. Nezákonné trestné stíhanie viedlo k jeho odsudzovaniu zo strany rodinných príslušníkov, priateľov a osôb, v ktorých okruhu sa pohyboval a ktoré z prevažnej väčšiny pochádzali z policajného prostredia. Nezákonné trestné stíhanie v oblasti psychiky ho viedlo až k potrebe vyhľadať odbornú pomoc a podrobiť sa liečebnému procesu. Dňa 20.1.2014 požiadal Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom; rozhodnutím zo dňa 19.5.2014 jeho nárokom nevyhovelo. Mal za to, že na základe vyššie uvedeného došlo k závažnému narušeniu jeho dôstojnosti, vážnosti, k poškodeniu jeho mena a občianskej cti s vážnym dopadom na jeho pracovnú kariéru. Povolanie policajta, ktoré vykonával ako vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva Policajného zboru A., si vyžadovalo vysoký morálny kredit a zdržanie sa akéhokoľvek konania narušujúceho dôstojnosť. Následné vydanie personálneho rozkazu ministra vnútra Slovenskej republiky zo dňa 16.2.2011, č. 55, o skončení služobného pomeru z dôvodu trestného stíhania, malo veľký vplyv na jeho ďalší pracovný a osobný postoj. Personálny rozkaz ministra vnútra Slovenskej republiky zo dňa 16.2.2011 bol vydaný v priamej súvislosti s nesprávnym postupom vyšetrovateľa Policajného zboru vo veci č. ČVS: SKIS-366/IS-2-V-2010, konštatovaného v uznesení generálneho prokurátora Slovenskej republiky zo dňa 5.5.2011, č. Pz 6/11-118.

2. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie preukázaný nasledovný skutkový stav veci. Uznesením vyšetrovateľa Policajného zboru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Sekcie kontroly a inšpekcie služby, Odboru inšpekčnej služby, 2. inšpekčného oddelenia zo dňa 23.12.2010, č. ČVS: SKIS-336/IS-2-V-2010, bolo voči žalobcovi vznesené obvinenie pre podozrenie z prečinu útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona, lebo na podklade zistených skutočností je dostatočne odôvodnený záver, že žalobca dňa 22.12.2010 v čase o 23,27 hod. v Trnave na železničnej stanici na nástupišti č. 2, vo vlaku R 615, v kupé tretieho vagóna od rušňa, fyzicky napadol členov hliadky Železničnej polície nstržm. F. U. a nstržm. F. V. tým spôsobom, že potom, ako ho nstržm. F. V. v zmysle § 17 ods. 3 zákona č. 57/1998 Z.z. vyzval, aby ich nasledoval na oddelenie Železničnej polície z dôvodu zistenia totožnosti, nakoľko na výzvu v zmysle § 17 ods. 1 zákona č. 57/1998 Z.z. im odmietol doklad totožnosti predložiť, sa zahnal pravou rukou, zovretou v päsť, na nstržm. F. U. a nstržm. F. V., pričom pohyb ruky smeroval do oblasti ich tvárí, čomu sa obaja snažili vyhnúť tým, že sa zaklonili, pričom ich oboch päsťou zasiahol do hrude, následne už v útoku nepokračoval; týmto konaním poškodeným nstržm. F. U. a nstržm. F. V. nespôsobil žiadne zranenia. Z uznesenia generálneho prokurátora Slovenskej republiky zo dňa 5.5.2011, č. Pz 6/11-118, vyplýva, že bolo uznesenie o vznesení obvinenia podľa § 366 ods. 2 Trestného poriadku zrušené. V predmetnom uznesení generálny prokurátor vyslovil, že uznesením prokurátora Vojenskej obvodnej prokuratúry Bratislava zo dňa 15.2.2011, sp.zn. OPv 325/10 a v konaní, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v neprospech žalobcu. Žalobca podaním zo dňa 20.1.2014 požiadal Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom, nakoľko uznesenie vyšetrovateľa o vznesení obvinenia pre prečin útoku na verejného činiteľa bolo ako nezákonné zrušené. Žiadal nahradiť škodu v sume 500,- € ako trovy obhajoby v trestnom konaní, v sume 20.000,- € ako náhradu na zárobku; žiadal tiež zaplatiť sumu 60.000,- € ako náhradu nemajetkovej ujmy. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky podaním zo dňa 19.5.2014, ktoré bolo žalobcovi doručené dňa 28.5.2014 oznámilo, že jeho nároky považuje za nedôvodné a nie je možné im vyhovieť, pretože nepreukázal skutočnú úhradu trov obhajoby v sume 500,- €, nepreukázal vznik, existenciu, ani výšku škody rovnajúcej sa strate na zárobku, tiež príčinnú súvislosť medzi personálnym rozkazom zo dňa 16.2.2011 a trestným stíhaním, ktoré bolo voči nemu vedené, nakoľko zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru bol žalobca prepustený v zmysle zákona č. 73/1998 Z.z. pre porušenie zákona, ktoré porušenie tento zákon predpokladá a stanoveným spôsobom postihuje. Nadriadený v konaní o prepustení neriešil otázku, či žalobca spáchal alebo nespáchal trestný

čin. Z personálneho rozkazu ministra vnútra Slovenskej republiky zo dňa 16.2.2011, č. 55 vyplynulo, že služobný pomer so žalobcom sa skončil dňom doručenia personálneho rozkazu podľa § 194 ods. 3 zákona č. 73/1998 Z.z. v znení neskorších predpisov. Dôvodom prepustenia zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru bolo, že žalobca v čase mimo výkonu štátnej služby, potom, čo požil alkoholické nápoje, dňa 22.12.2010 okolo 22,45 hod. na železničnej stanici fyzicky napadol F. D. a F. V. spôsobom špecifikovaným v rozkaze. Žalobca neskôr, v čase o 23,27 hod. na nástupišti č. 2 na železničnej stanici v Trnave, vo vlaku R 615, v treťom vagóne od rušňa, napriek opakovanej výzve privolanej hliadky Železničnej polície v zložení nstržm. F. U. a nstržm. F. V., týmto odmietol predložiť doklad totožnosti a následne neuposlúchol výzvu členov hliadky na to, aby ich nasledoval na útvar Železničnej polície z dôvodu zistenia jeho totožnosti. Po upozornení, že bude predvedený na útvar Železničnej polície sa žalobca postavil zo sedadla a po predchádzajúcich slovných vyhrážkach sa opakovane zahnal rukami na členov hliadky, pričom každého z nich udrel do hrude. Uvedený skutkový stav bol zistený a preukázaný šetrením príslušného nadriadeného, ktorý ako dôkazy použil najmä úradný záznam členov Železničnej polície, úradný záznam o predvedení žalobcu, zápisnicu o výsluchu poškodených, záznamy o vykonaných dychových skúškach, záznam na CD nosiči z kamery umiestnenej na nástupišti železničnej stanice v Bratislave zachytávajúce protiprávne konanie žalobcu, vyjadrenie k námietkam žalobcu nadriadeného, vyjadrenie príslušného odborového orgánu a prehľad o odmenách a trestoch žalobcu. Na základe dôkazov vyvodil odôvodnený záver, že žalobca svojím konaním porušil služobnú prísahu zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere príslušníka Policajného zboru by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 24.5.2013, č.k. 4 S 140/2011-96, ktorý bol potvrdený rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.5.2015, č.k. 7 Sžo 9/2013, bola zamietnutá žaloba žalobcu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia ministerstva vnútra Slovenskej republiky zo dňa 10.6.2011, č. SLV-PS-PK-82/2011, ktorým zamietol rozklad proti prvostupňovému správnemu rozhodnutiu a potvrdil Personálny rozkaz ministra vnútra Slovenskej republiky, na základe ktorého bol žalobca prepustený zo služobného pomeru. Súd nezistil porušenie procesných práv žalobcu v priebehu konania, prípadne, že by rozhodnutie trpelo vadou, ktorá by spôsobila jeho nezákonnosť. Žalobca svojím konaním naplnil predpoklady na prepustenie zo služobného pomeru, bez ohľadu na prípadné výsledky trestného, či priestupkového konania, nakoľko dôvody na prepustenie nemusia spĺňať kvalifikáciu trestného činu, ani priestupku. Z lekárskej správy spoločnosti MONESA s.r.o., neštátnej psychiatrickej ambulancie, súd prvej inštancie zistil, že žalobca je vedený ako pacient od 27.12.2010 do 25.1.2013 s diagnózou nešpecifikovaná úzkostná porucha a iné reakcie na ťažký stres v anamnéze. Počas liečebného obdobia žalobca trpel nespavosťou, neustále sa mu vracali spomienky na to, čo sa udialo v ten deň, bol nešťastný z toho, že prišiel o robotu, nevedel sa opätovne zamestnať, trpel nechutenstvom, bolesťou žalúdka, vyčerpanosťou, stres prenášal na rodinu. Mal pocit krivdy, nevedel sa domôcť spravodlivosti. Bola mu nasadená medikamentózna liečba. Spoločnosť G., Weiczen, Vanko & Partneri, Advokátska kancelária, zastupovala žalobcu v trestnom konaní na základe plnomocenstva zo dňa 16.1.2011 a dňa 13.10.2011 v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb za poskytnuté právne služby, fakturovala sumu 500,- € vrátane DPH a táto platba bola dňa 12.10.2011 poukázaná z účtu žalobcu. Tvrdenia žalobcu k náhrade nemajetkovej ujmy spočívali v tom, že mu bolo vznesené obvinenie bez akýchkoľvek dôkazov, bolo správne preto prokuratúrou zrušené. Snaží sa očistiť svoje meno, nakoľko po prepustení verejne jeho nadriadení informovali všetkých policajtov v košickom kraji, že D. O. sa dopustil útoku na verejného činiteľa. Bol 25 rokov policajt, jeho kamaráti boli policajti. Títo a aj spolužiaci čo mal, mu volali, že čo to spravil. Nemal silu im vysvetľovať, že to tak nie je a že obvinenie voči nemu bolo zrušené, že bolo vydané bez akýchkoľvek dôkazov. Manželka je tiež policajtka, doma mal problém, nevedel či sa im manželstvo nerozpadne, skoro rok to trvalo, kým sa to ustálilo, deťom sa zhoršil ich prospech v škole; prišiel o robotu, musel vyhľadať odbornú pomoc. Potreboval pracovať, snažil sa zamestnať, avšak to nebolo možné, napr. prácu v SBS nedostal kvôli tomu, že nebol spoľahlivý vzhľadom na to, že bolo voči nemu vznesené obvinenie; preukaz dostal až po žalobe na Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Vyše dvoch rokov bol doma a bral len výsluhový dôchodok, potom sa zamestnal u kamaráta, teraz sa snaží podnikať, avšak nie je to ľahké. Svedkyňa T. O., manželka žalobcu dôvodila, že v čase, keď došlo k incidentu jej manžela, chodieval na týždňovky mimo miesta bydliska, vracal sa domov na víkend každý týždeň, ich manželstvo a partnerstvo bolo v tom čase bezproblémové. Po tomto incidente sa ich vzťahy veľmi zhoršili. Pre ňu bol samotný incident šokom, nevedela čo sa stalo. Manžel mal stopy po incidente na celom tele, bol zbitý, ruku mal v sadre. Po jeho návrate domov nič iné nerobili, len riešili túto vec. Manžel stále rozoberal čo sa stalo a opakoval, že nič zlé neurobil. Ona mu zo začiatku verila, ale potom, keď mu vzniesli obvinenie, začala si myslieť,

že obvinenie nevzniesli voči nemu len tak a začala mať pochybnosti, s manželom to rozoberali, z čoho vznikali hádky, v noci nespali, prestali mať intímny život, čo trvalo celý rok. Problémy sa zlepšili potom, čo manžel navštívil psychiatričku. V zamestnaní sa jej všetci známi pýtali čo sa stalo, že manžel zbil policajtov, nebolo jej to príjemné. Aj dnes sa jej to pýtajú, či to ešte neskončilo. Hádky, ktorých svedkom boli aj deti, zapríčiňovali aj skutočnosti, že manžel niekedy odišiel, nevedela kde je a čo sa deje. Okruh ich kamarátov, známych a priateľov boli prevažne policajti, predtým sa často navštevovali, po tomto incidente nikam nechodili, ani k nim nechodili kamaráti, stratili ich. Svedok J. Q., bývalý kolega žalobcu, už nepracuje na tom oddelení, kde boli spolu kedysi kolegovia, uviedol, že ich vzťah bol nielen kolegiálny, ale aj priateľský a aj ich rodiny sa veľa stretávali. Po tomto incidente ich vzťahy ochabli. O tomto incidente sa dozvedel od vedenia oddelenia, kde pracoval a od kolegov. Doslova bol vykreslený ako kriminálnik, ktorý zbil policajtov a kolegovia sa o jeho osobe vyjadrovali týmto spôsobom, ba až vulgárne na jeho adresu, hoci nevideli vyšetrovací spis. Išlo o človeka, ktorý bol policajtom približne 24 rokov. Teraz občas zájdu na pivo, ale rodiny sa nestretávajú. Nemal vtedy dôvod neveriť vzneseniu obvinenia a teraz, keď sa ich vzťahy narovnali, nie si je istý, ako to bolo, čiže vzťahy nie sú také ako predtým. Žalobca bol ako osoba prezentovaný na aktíve, kde sa každoročne uvádzajú, aké sú napr. disciplinárne konania a pod. Tam bolo iniciálami žalobcu prezentované, že mu bolo vznesené obvinenie, avšak každý vedel o koho ide. Svedok X. V., kamarát a bývalý kolega žalobcu, mal so žalobcom priateľský vzťah, boli kamaráti, priatelia, určitý čas spolu sedeli v jednej kancelárií. O vznesení obvinenia pre útok na verejného činiteľa voči žalobcovi sa dozvedel u nich na oddelení, bolo to prezentované nadriadeným, všetci kolegovia o tom hovorili. Reakcie kolegov na uvedené skutočnosti boli rozličné, niektorí tomu neverili a niektorí sa tešili. Predtým bol so žalobcom veľmi často, aspoň raz týždenne i mimo práce, stretávali sa aj rodinne, on však rodinu nemal, ale stretával sa s jeho rodinou. Po vznesení obvinenia sa s jeho rodinou nestretol, ich vzťahy sa zmenili. Aj oni sa stretávajú veľmi málo, tak raz za pol roka - rok, teda určite nie tak ako predtým a na týchto stretnutiach tiež hovoria o týchto veciach, vie ako to bolo a ako to skončilo, že bol žalobca prepustený a nepracoval, ale ich vzťahy nie sú ako predtým. Stále nevie, ako to bolo a čo si má o tom myslieť. Svedok J. B., kamarát a bývalý kolega žalobcu, pracoval na inom oddelení, ale vzťahy mali kamarátske - kolegiálne. Stretávali sa na pive po práci alebo na chate, väčšinou piatky. Následne bol žalobca odvelený do Malaciek, ale aj potom sa stretávali, nakoľko tam pracoval od pondelka do štvrtka a keď bol potom doma, chodili na pivo, väčšinou piatok. Nevedel konkrétne povedať od koho sa dozvedel o incidente a o vznesení obvinenia, kto z toho množstva kolegov mu to povedal. Avšak ráno sú porady, kde sú oboznamovaní s rôznymi skutočnosťami a na porade boli oboznámení s obežníkom, kde bolo okrem iného uvedené, že žalobca bol prepustený z policajného zboru na základe vznesenia obvinenia z útoku na verejného činiteľa, viac už tam nebolo. Po jeho prepustení sa vôbec nestretli. Ich vzťahy sa znormalizovali, ale neriešia spolu, čo sa vtedy stalo.

3.1. Súd prvej inštancie rozsudok po právnej stránke odôvodnil čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, § 3 ods. 1 písm. a/, d/, ods. 2, § 4 ods. 1 písm. b/, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, ods. 2, § 15 ods. 1, ods. 2, § 16 ods. 3 veta prvá, § 17 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, § 18 ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 27 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom v čase vydania rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda, dôvodiac tým, že žaloba je v časti dôvodná. Poukázal na predpoklady vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím s tým, že zásadnou otázkou v tomto konaní bolo vyriešiť existenciu nezákonného rozhodnutia, ako jedného z predpokladov vzniku nároku na náhradu škody. Žalobca svoj nárok na náhradu škody vyvodil z uznesenia o vznesení obvinenia zo dňa 23.12.2010, ktoré neúspešne napadol sťažnosťou. Toto uznesenie považoval za nezákonné, pretože trestné stíhanie proti nemu nemalo byť vôbec vedené. Uznesením generálneho prokurátora Slovenskej republiky zo dňa 5.5.2011, č. Pz 6/11-118, bolo uznesenie vyšetrovateľa Policajného zboru o vznesení obvinenia podľa § 363 ods. 1 Trestného poriadku zrušené, keďže bol porušený zákon v neprospech žalobcu. Z toho vyplýva jednoznačný záver, že žalobca má pri splnení ďalších zákonných predpokladov podľa zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným trestným stíhaním na podklade zrušeného (nezákonného) uznesenia o vznesení obvinenia. Uzavrel, že Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky je oprávnené konať za Slovenskú republiku, keď žalobca žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody uplatnil u daného orgánu štátu, ktorý jeho nárok predbežne prejednal. Argument žalovaného, že by malo ísť o solidárnu zodpovednosť spolu s Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky, prípadne táto by mala byť jediným zodpovednostným subjektom podľa § 4 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 4 ods. 1 písm. f/ zákona č. 514/2003 Z.z. v platnom znení, keď vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ

Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru a prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu, neobstojí, nakoľko podľa zákona č. 514/2003 Z.z. účinného v čase vydania rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda, túto podmienku - nezamietnutie sťažnosti prokurátorom - zákon nevyžadoval. Preto v súlade s § 27 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v platnom znení v spojení s § 4 ods. 1 tohto zákona v znení účinnom v čase vydania nezákonného rozhodnutia, je na konanie v mene štátu príslušným orgánom Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, podľa názoru súdu prvej inštancie, si bolo vedomé povinnosti konať v mene štátu, keď nepostúpilo žiadosť žalobcu inému podľa neho príslušnému orgánu, ale samo žiadosť predbežne prerokovalo. Ďalej prvoinštančný súd dôvodil, že sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk. Náhrada škody zahŕňa i náhradu trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie. Súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia vo výške ustanovenej osobitným predpisom (vyhláška č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb). Žalobcovi priznal (ním uplatnenú a skutočnú) náhradu škody v sume 500,- €, ktorej sume zodpovedajú trovy právneho zastúpenia v trestnom konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie. Advokát vyúčtoval žalobcovi trovy obhajoby v celkovej sume 500,- €, tieto žalobca obhajcovi zaplatil. Podľa vyhlášky č. 655/2004 Z.z. advokát môže dohodnúť aj zmluvnú odmenu. Zákon č. 514/2003 Z.z. platný a účinný v čase vydania nezákonného rozhodnutia nešpecifikoval, že odmena za zastupovanie musí byť určená ako tarifná odmena advokáta. Preto súd prvej inštancie argumenty žalovaného o neúčelnosti úkonov v trestnom konaní, za ktoré si vyúčtoval obhajca žalobcu odmenu, považoval za nedôvodné. Odmena advokáta by mohla byť určená na základe dohody a nakoľko žalobca ako klient túto akceptoval a zaplatil, o túto sumu sa zmenšil jeho majetok, preto je táto suma v celom rozsahu škodou, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s nezákonným trestným stíhaním. Vo vzťahu k nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 60.000,- € súd prvej inštancie považoval za nevyhnutné odčiniť ujmu vzniknutú žalobcovi priznaním náhrady nemajetkovej ujmy. Nezákonné trestné stíhanie malo vážny dopad na psychiku, rodinné a osobné pomery žalobcu. Na základe uvedeného sa žalobcovi zhoršili vzťahy s manželkou, čo takmer vyústilo do rozvodu manželov. Žalobca trpel nespavosťou, bol nútený navštevovať psychiatrickú ambulanciu, kde mu bola nasadená medikamentózna liečba. Nebol schopný sa zamestnať i pre nepriaznivý psychický stav a tiež preto, že ho nepovažovali za spoľahlivého, nakoľko sa voči nemu viedlo trestné stíhanie. Zhoršili sa jeho vzťahy s priateľmi, ktorí ho považovali za kriminálnika, prestali sa s ním stretávať, najmä preto, že väčšina z nich bola príslušníkmi policajného zboru, kde boli všetci oboznámení s jeho trestným stíhaním. Výšku náhrady nemajetkovej ujmy súd prvej inštancie určil na podklade zisteného skutkového stavu, z vykonaného dokazovania, predovšetkým výsluchom žalobcu a svedkov vypočutých v konaní. Za dostatočnú považoval náhradu nemajetkovej ujmy v sume 4.000,- € aj s odkazom na judikatúru súdov v obdobných veciach, kedy sa náhrada vo vyššej výške priznáva v závažnejších prípadoch, najmä pri pozbavení osobnej slobody; vo zvyšku nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy potom žalobu ako nedôvodnú zamietol. Súd prvej inštancie zamietol žalobu aj v časti nároku na náhradu za stratu na zárobku v sume 20.000,- € spolu s príslušenstvom, keďže ju považoval za nedôvodnú a nepreukázanú. Žalobca požadoval náhradu za stratu na zárobku z dôvodu, že bol prepustený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru personálnym rozkazom ministra vnútra Slovenskej republiky v priamej súvislosti s nezákonným rozhodnutím. Konanie o prepustení zo služobného pomeru je konaním odlišným od trestného, prípadne priestupkového, konania nie je závislé od výsledkov trestného konania súvisiaceho so skutkom, pretože dôvody na prepustenie nemusia spĺňať kvalifikáciu trestného činu alebo priestupku. Žalobca bol prepustený na základe odôvodneného podozrenia, že svojím konaním ohrozil vážnosť Policajného zboru, keď svojím nevhodným správaním obťažoval občanov, bezdôvodne fyzicky napadol F., na výzvu sa odmietol legitimovať príslušníkom Železničnej polície, ktorých takisto atakoval na verejnom mieste. Jeho nadriadený orgán konanie žalobcu na základe dôkazov vyhodnotil ako hrubé porušenie služobnej disciplíny a svoje rozhodnutie odôvodnil. Tento záver bol právoplatne ustálený; medzi nezákonným rozhodnutím a prepustením žalobcu zo služobného pomeru nie je teda daná príčinná súvislosť a ďalšie dokazovanie ohľadne výšku straty na zárobku žalobcu nevykonal.

3.2. Žalobcovi v súlade s ustanovením § 121 ods. 3, § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom do 31.1.2013 s poukazom na § 16 ods. 4 posledná veta zákona č. 514/2003 Z.z. priznal aj úroky z omeškania vo výške 8,25 % ročne z priznanej sumy (500,- €) od 29.5.2014 (deň nasledujúci po dni oznámenia príslušného orgánu, že neuspokojí nároky žalobcu na náhradu škody) do zaplatenia.

3.3. Výrok o náhrade trov konania súd prvej inštancie odôvodnil ustanovením § 142 ods. 3 O.s.p., vyhláškou č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb,

zákonom č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách a úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania voči neúspešnému žalovanému, ktoré mu vznikli uplatnením práva na súde zaplatením súdneho poplatku za žalobu v sume 20,- € a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 1.402,74 €. Spôsob výpočtu náhrady trov konania, dôvodnosť, súčasne odôvodnil.

4.1. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca vo výrokoch o náhrade nemajetkovej ujmy, náhrade straty na zárobku a náhrade trov konania, dôvodiac ustanovením § 205 ods. 2 písm. b/, d/, f/ O.s.p. (konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávny skutkovým zisteniam; rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). Poukázal na ustanovenia § 3 ods. l, ods. 2, § 5 ods. l, § 6 ods. l, § 17 ods. l, ods. 2, ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. a uviedol, že z vykonaného dokazovania na súde prvej inštancie vyplynulo, že od 1.9.1987 do 21.2.2011 pracoval ako príslušník Policajného zboru na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru Košice, v prostredí príslušníkov Policajného zboru sa nepohyboval len v rámci svojej profesionálnej činnosti, ale väčšina jeho priateľov a známych boli členmi Policajného zboru, jeho manželka bola v čase nezákonného rozhodnutia príslušníčkou Policajného zboru Košice. Je potrebné rozlišovať medzi následkami nezákonného obvinenia u bežnej civilnej osoby a medzi dlhoročným členom Policajného zboru, voči ktorému bolo nezákonne vznesené obvinenie. Výpoveďami svedkov bolo preukázané, že vznesenie obvinenia voči nemu bolo predmetom pracovnej porady a obežníka, kde bol označený spôsobom dostatočným na jeho identifikovanie ako člena Policajného zboru, ktorý bol obvinený z trestného činu útoku na verejného činiteľa. Vznesenie obvinenia nebolo teda len vecou príslušného útvaru Policajného zboru, ktorý daný skutok šetril, ale bolo verejne prezentované v rámci celého pracovného kolektívu, kde pracoval. Predmetný obežník sa vydáva pre všetky zložky polície spadajúce do územnej pôsobnosti Košického krajského riaditeľstva Policajného zboru, takže vznesenie obvinenia mu bolo oznámené nielen príslušníkom pracujúcim na okresnom riaditeľstve kde pôsobil, ale všetkým príslušníkom Policajného zboru tvoriacimi zložky polície v Košickom kraji. Predmetom nezákonného obvinenia bola skutková podstata trestného činu útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona, t. j. protiprávne konanie smerujúce práve proti členom jeho pracovného kolektívu, najbližších priateľov a manželky. Zastáva názor, že judikatúra týkajúca sa obdobných vecí, kde figurujú ako nezákonne obvinené civilné osoby, sa na predmetný prípad nemôže aplikovať, ale je nevyhnutné v primeranej miere zohľadniť jeho dlhoročné pôsobenie ako príslušníka Policajného zboru, jeho blízke pracovné a osobné prostredie tvoriace príslušníkmi Policajného zboru a zároveň aj obsah samotného nezákonného rozhodnutia, ktoré ho označilo ako útočníka na príslušníka Policajného zboru. Zdôraznil, že nebol nikdy postihnutý za priestupok alebo trestný čin, za ktorý by bol uvoľnený z Policajného zboru. Pred najbližšími kolegami, priateľmi a manželkou bol vykreslený ako osoba, voči ktorej bolo vznesené obvinenie, čo malo za následok pretrhnutie priateľských a pracovných vzťahov a naštrbenie rodinného spolužitia. Je nepochybné, že vznesenie obvinenia príslušníkovi Policajného zboru má na obvineného iné osobné a pracovné následky ako vznesenie obvinenia civilnej osobe, čomu by mala zodpovedať aj výška nemajetkovej ujmy. Odvolaciemu súdu navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v ním odvolaním napadnutom rozsahu zrušiť a žalovanému uložiť do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku zaplatiť mu titulom náhrady nemajetkovej ujmy sumu 60.000,- €, titulom náhrady straty na zárobku sumu 20.000,- €, úroky z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 20.000,- € od 21.2.2011 do zaplatenia a zaplatiť mu náhradu trov konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku a trov právneho zastúpenia v sume 5.886,52 €.

4.2. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že súd prvej inštancie rozhodol vo výroku, ktorým vo zvyšnej časti žalobu zamietol, v súlade s ustanoveniami príslušných právnych predpisov, po riadnom zistení skutkového stavu veci, čo vyplýva aj z odôvodnenia predmetného rozsudku. Odvolanie žalobcu pôsobí zmätočne, nakoľko pri vymedzení rozsahu, v akom sa rozsudok napáda, žalobca uvádza: „...podávame odvolanie proti výrokom predmetného rozsudku o náhrade nemajetkovej ujmy, náhrade straty na zárobku a náhrade výšky trov konania...“. Žalobca ale neuvádza, že by rozsudok napádal aj vo výroku, ktorým súd prvej inštancie žalobu zamietol. Navodzuje to dojem, akoby sa žalobca odvolával len voči časti, v ktorej bol úspešný, preto možno usúdiť, že rozsudok vo výroku, ktorým prvoinštančný súd žalobu zamietol, nadobudol právoplatnosť; ďalej žalobca navrhuje, aby odvolací súd zrušil celý rozsudok a vydal rozhodnutie v znení tam uvedenom, pričom sa však už nedomáha zaplatenia sumy 500,- € s úrokmi z omeškania. Z opatrnosti uvádza, že rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým súd vo zvyšnej časti žalobu zamietol, nie je preukázaná existencia žalobcom vymedzených odvolacích dôvodov. Stotožnil sa s dôvodmi rozhodnutia, ktoré viedli k čiastočnému zamietnutiu žaloby

a odkázal na svoje doterajšie vyjadrenia. Má za to, že žalobcov nárok na náhradu za stratu na zárobku je nedôvodný i nepreukázaný, ako aj jeho nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 60.000,- €, oba nároky čo do základu i výšky. K tvrdeniam žalobcu v odvolaní ohľadom informovania o trestnom stíhaní žalobcu „na pracovným poradách a v obežníku“ dôvodil, že žalobca bol v tom čase verejný činiteľ, pričom v zmysle konštantnej judikatúry verejný činiteľ musí zniesť vyššiu mieru kritiky, resp. zásahu do svojich osobnostných práv v tomto smere, ako iné osoby. V konaní bolo zároveň preukázané, že prepustenie žalobcu zo služobného pomeru policajta bolo plne v súlade so zákonom, čas kedy mu bola doručená odpoveď na žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, preto aj začiatok doby jeho údajného omeškania bol určený správne. Rozsudok vo výroku, ktorým súd prvej inštancie žalobu vo zvyšku zamietol považuje za správny, riadne odôvodnený, prvoinštančný súd sa vysporiadal so všetkými relevantnými skutočnosťami, dôkazmi a tvrdeniami strán sporu, predmetný výrok rozsudku vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu veci a predmetnú vec aj správne právne posúdil, pričom aplikoval príslušné právne normy. Odvolaciemu súdu navrhol rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým bola vo zvyšku žaloba zamietnutá potvrdiť ako vecne správny; zotrval na svojom odvolaní a odvolacom návrhu.

4.3. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného k jeho odvolaniu zdôraznil, že nie je potrebné napadnúť každý výrok súdu prvej inštancie v rozsudku z toho dôvodu, že podľa § 205 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. platného a účinného v čase podania odvolania stačí špecifikovať, ktoré časti výroku sú nesprávne. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie rozhodol iba čiastočne v jeho prospech a v časti, v ktorej vyhovel žalobnému návrhu výšku priznaného nároku značne znížil, má za to, že jeho odvolanie je správne formulované, keď sú napadnuté časti výroku súdu prvej inštancie, ktorými nebolo vyhovené žalobnému návrhu. Z tejto formulácie logicky vyplýva, že aj výrok rozsudku súdu prvej inštancie o zamietnutí žalobného návrhu v jeho zvyšnej časti nie je správny. Čo sa týka formulácie petitu v článku V. odvolania, ten je tak ako vo väčšine iných prípadov inštruktívny a súd prvej inštancie sám podľa svojho uváženia s prihliadnutím na úspech strán v spore, ako aj s prihliadnutím na doposiaľ vykonané dokazovanie, sformuluje výrok, ktorý následne uvedie vo svojom rozhodnutí. V prípade, ak by mal on alebo žalovaný pri žalobnom návrhu sformulovať alternatívny petit pre každý možný výrok súdu prvej inštancie, boli by vyjadrenia strán sporu neúmerne rozsiahle a zbytočne neprehľadné. Z jeho odvolania je nepochybne zrejmé, čoho sa domáha a odvolací súd rozhodnutím vo veci, s prihliadnutím na rozhodnutie súdu prvej inštancie, sám sformuluje výrok svojho rozhodnutia. Vyjadrenie žalovaného k neexistencii dôvodu na napadnutie rozsudku vo výroku, ktorým súd vo zvyšnej časti žalobu zamietol, považuje za nesprávne, keďže súd prvej inštancie sa dostatočne nevysporiadal s tou skutočnosťou, že (žalobca) už viac ako 20 rokov bol v čase protiprávneho obvinenia príslušníkom Policajného zboru. Neobstojí ani tvrdenie žalovaného, že bol ako verejný činiteľ povinný znášať vyššiu mieru kritiky. Takéto tvrdenia by boli na mieste, ak by bol riadne uznaný za vinného z trestného činu, ktorý mu bol kladený za vinu, nie však v prípade, keď išlo iba o nepodložené obvinenie. Už samotná skutočnosť, že na jeho obvinenie boli obežníkom upozornení všetci príslušníci Policajného zboru v Košickom kraji, je natoľko intenzívnym zásahom do práva na ochranu jeho osobnosti, že zakladá dostatočný dôvod na odškodnenie v takej výške a rozsahu, v akom boli požadované žalobou. Pokiaľ by sa stotožnil s uvedeným názorom žalovaného znamenalo by to neprimerané zasiahnutie do prezumpcie neviny garantovanej Ústavou Slovenskej republiky. Nemožno porovnávať prípady porušenia práva na ochranu osobnosti osôb, ktoré nie sú/neboli príslušníkmi Policajného zboru Slovenskej republiky s prípadom zásahu do práva na ochranu osobnosti a najmä dobrého mena dlhoročného príslušníka Policajného zboru Slovenskej republiky, najmä keď sa jedná o šírenie obvinenia z útoku na jedného zo svojich kolegov, medzi ktorých patrila okrem iných aj jeho manželka. Takýto zásah je o to závažnejší, že v očiach jeho dlhoročných známych bol bezdôvodne vykreslený ako násilník, ktorý navyše útočí na ľudí tzv. „z vlastných radov“, čo viedlo k jeho vylúčeniu z okruhu najbližších kolegov a spolupracovníkov a taktiež k odcudzeniu s jeho vlastnou manželkou. Stratu dôvery okolia i širokého okruhu známych a najmä stratu dôvery vlastnej manželky považuje za natoľko vážnu a preukázanú, že nárok vyčíslený v žalobe je dôvodný, plne reflektuje jeho psychický stav, vážne poškodenie jeho sociálnych väzieb, stratu cti a vážnosti, ktoré v neposlednom rade zatienili, ak nie úplne prekryli, jeho dovtedajší príkladný profesný život, ktorý bol vylúčením z radov Policajného zboru Slovenskej republiky nenávratne zničený. Má za to, že jeho nárok v žalobe je oprávnený a dôvodný.

5.1. Proti uvedenému rozsudku podal včas odvolanie žalovaný vo výroku, ktorým bolo žalobe vyhovené (v istine, úrokoch z omeškania a náhrade trov konania) dôvodiac ustanovením § 205 ods. 2 písm. a/,

b/, c/, d/, f/ O.s.p. v spojitosti s § 221 ods. l písm. f/ (v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. l; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). Vytkol súdu prvej inštancie, že nesprávne právne posúdil otázku orgánu oprávneného konať za štát v prejednávanom spore, pričom ako strane sporu, a to Slovenskej republike, bola zároveň týmto postupom odňatá možnosť konať pred súdom, nakoľko za ňu v konaní pred súdom prvej inštancie nekonal štátny orgán v rozsahu pôsobnosti ustanovenej osobitnými predpismi (zákonom č. 514/2003 Z.z.), ako je to určené § 21 ods. 4 O.s.p. Zastáva názor, že súd prvej inštancie sa nedostatočne vysporiadal s namietanou skutočnosťou, že v danej veci by mala ako orgán konajúci v mene štátu vystupovať aj Generálna prokuratúra Slovenskej republiky z dôvodu, že uznesením zo dňa 5.5.2011, č.k. Pz 6/11-118, generálny prokurátor Slovenskej republiky zrušil nielen uznesenie vyšetrovateľky zo dňa 23.12.2010, č. ČVS: SKIS-366/IS-2-V-2010, ale aj uznesenie prokurátora Vojenskej obvodnej prokuratúry Bratislava zo dňa 15.2.2011, sp.zn. OPv 325/10, o zamietnutí sťažnosti voči uzneseniu o vznesení obvinenia. Zároveň uviedol, že vo výroku rozhodnutia generálneho prokurátora sa jasne uvádza, že zákon bol porušený uznesením prokurátora a v konaní, ktoré mu predchádzalo. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia potom vyplýva, že generálny prokurátor vytýka pochybenie, respektíve nezákonnosť, predovšetkým prokurátorovi, nie vyšetrovateľke. Súd prvej inštancie nezohľadnil ani skutočnosť, že Generálna prokuratúra Slovenskej republiky by mohla byť i len jediným orgánom konajúcim v mene štátu v predmetnej veci, nakoľko príslušnosť Ministerstva vnútra Slovenskej republiky je daná len vtedy, ak sú kumulatívne splnené podmienky v zmysle § 4 ods. l písm. b/ bod 1. zákona č. 514/2003 Z.z., čo v danom prípade nebolo, pretože prokurátor rozhodnutím zo dňa 15.2.2011, č. OPv 325/10, sťažnosť žalobcu voči uzneseniu o vznesení obvinenia zamietol. Až na základe mimoriadneho opravného prostriedku v zmysle § 363 a nasl. Trestného poriadku došlo k zrušeniu rozhodnutia prokurátora, ako aj jemu predchádzajúcemu rozhodnutiu vyšetrovateľky. Má za to, že v danej veci je daná príslušnosť Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v zmysle § 4 ods. l písm. f/ zákona č. 514/2003 Z.z. Na tom nič nemení ani tá skutočnosť, že žiadosť o predbežné prerokovanie nároku bola podaná na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky s poukazom na už v priebehu konania citovaný rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 21.1.2013, č.k. 5 Co 172/2012-170. Bez ohľadu na to, ktorý štátny orgán žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie nároku prerokoval, súd má ex offo (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26.9.2012, sp.zn. 6 Cdo 149/2011) zabezpečiť, aby v mene štátu konal ten orgán, ktorý je na to oprávnený podľa osobitných predpisov. Žalobca pritom na zmenu orgánu konajúceho v mene štátu nedopláca, na jeho postavenie nemá negatívny vplyv, pretože pasívne legitimovaným je štát, táto skutočnosť nie je sporná, dochádza len k zmene orgánu konajúceho v jeho mene, čo je otázkou procesnou. Ustanovenie § 27 zákona č. 514/2003 Z.z. sa netýka vzťahov medzi ustanoveniami zákona č. 514/2003 Z.z. pred a po novele tohto zákona účinnej od 1.1.2013, ale týka sa vzťahu medzi zákonom č. 514/2003 Z.z. a zákonom č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Jeho aplikácia na tento prípad je teda absolútne nedôvodná. Nedôvodné je aj odvolávanie sa na znenie zákona č. 514/2003 Z.z. účinného do 31.12.2012, nakoľko novela tohto zákona uskutočnená zákonom č. 412/2012 Z.z. neobsahuje prechodné ustanovenia, pričom ustanovenie o orgáne štátu, ktorý je oprávnený konať v jeho mene (§ 4) má procesný charakter, preto je nutné vychádzať z aktuálne účinného znenia zákona. Zdôraznil, že celé súdne konanie i predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, prebiehalo už za účinnosti novely zákona č. 514/2003 Z.z. uskutočnenej zákonom č. 412/2012 Z.z. (t.j. po 1.1.2013), preto na ňu súd prvej inštancie mal prihliadať. Bola mu odňatá možnosť konať pred súdom aj v rámci postupu a rozhodovania súdu prvej inštancie o návrhu na uloženie povinnosti zložiť preddavok na trovy konania a z tohto dôvodu má konanie aj inú vadu, ktorá mohla mať a aj mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, pričom túto otázku súd prvej inštancie aj nesprávne právne posúdil. Podaním zo dňa 19.8.2014, č. KM-OPS1-S-181-2/2014, ktoré bolo doručené súdu prvej inštancie dňa 22.8.2014, navrhol, aby súd prvej inštancie uložil žalobcovi povinnosť zložiť preddavok na trovy konania v zmysle § 141a Občianskeho súdneho poriadku, nakoľko žalobca si uplatňoval nárok na zaplatenie sumy, ktorá prevyšovala 400-násobok sumy životného minima. Uznesením zo dňa 16.10.2014, č.k. 52 C 164/2014-59, súd prvej inštancie uložil žalobcovi povinnosť zložiť preddavok na trovy konania v sume 4.025,- € v lehote 60 dní od právoplatnosti uznesenia, túto povinnosť si ale nesplnil, preddavok na trovy konania nezaplatil, no napriek tomu súd prvej inštancie pokračoval v konaní bez toho, aby sa s danou skutočnosťou procesne vysporiadal a konanie ex lege zastavil. Od 1.1.2015 nadobudla účinnosť novela Občianskeho súdneho

poriadku, ktorou bolo novelizované aj ustanovenie § 141a O.s.p., ktorým bola zmenená posledná veta daného ustanovenia, takže súd prvej inštancie sa mal procesne vysporiadať so skutočnosťou, že žalobca preddavok na trovy konania nezložil a podľa § 141a O.s.p. mal konanie zastaviť. Jediným prípadom, kedy v zmysle citovaného ustanovenia zákona súd nemá povinnosť uložiť povinnosťou zložiť preddavok na trovy konania je, ak žalobca spĺňa predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov v zmysle § 138 Občianskeho súdneho poriadku. V danom konaní však súd prvej inštancie nedospel k záveru, že by žalobca tieto podmienky spĺňal a uložil mu povinnosť hradiť preddavok. Právna úprava v tomto smere je určitá a súd tu nemá možnosť voľnej úvahy, prípadne rozhodovania sa medzi viacerými alternatívami postupu v konaní. Ďalej namietal, že prvoinštančný súd nesprávne právne posúdil aj otázku samotného nároku na náhradu škody vo výške 500,- € s úrokom z omeškania i nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 4.000,- €. Súd prvej inštancie v týchto otázkach dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, pričom ani nevykonal všetky navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, takže neúplne zistil skutkový stav veci. Na vznik zodpovednosti štátu za škodu musia byť kumulatívne splnené tri zákonné podmienky, a to existencia nezákonného rozhodnutia, škody a príčinnej súvislosti. Samotná skutočnosť, že generálny prokurátor Slovenskej republiky rozhodol, že uznesením prokurátora zo dňa 15.2.2011, sp.zn. OPv 325/2010 a v konaní, ktoré mu predchádzalo bol porušený zákon, nezakladá automaticky nárok na náhradu škody. Ak súd prvej inštancie dospel k názoru, že na základe uvedeného rozhodnutia generálneho prokurátora Slovenskej republiky je uznesenie o vznesení obvinenia nezákonné, musí k nemu pristúpiť i podmienka existencie škody a príčinná súvislosť. Vo vzťahu k náhrade škode v sume 500,- € a na to nadväzujúci úrok z omeškania dôvodil, že nie je zrejmé, na základe čoho súd prvej inštancie usúdil, že žalobca mal so svojím obhajcom v trestnom konaní dohodnutú zmluvnú, nie tarifnú odmenu. Takúto skutočnosť netvrdil ani samotný žalobca, ktorý predložil ako dôkaz vyúčtovanie trov konania zo dňa 8.7.2011, z ktorého jasne a zrozumiteľne vyplýva, že obhajca žalobcu v trestnom konaní odmenu za obhajobu žalobcu účtoval tarifnú odmenu advokáta v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z.z., nie ako odmenu zmluvnú. Žalobca ani raz netvrdil a nepreukazoval, že by mal s obhajcom uzavretú dohodu, v ktorej by mal dohodnutú zmluvnú odmenu za zastupovanie v trestnom konaní. V tejto časti je potom argumentácia súdu prvej inštancie zmätočná a nedôvodná, v zjavnom rozpore s vykonaným dokazovaním. Súd prvej inštancie mal výšku odmeny za jeden úkon a od toho sa odvíjajúcu výšku náhrady škody, posudzovať ako tarifnú odmenu advokáta v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z.z. bez ohľadu na to, podľa akého znenia zákona č. 514/2003 Z.z. danú otázku posudzoval. Uviedol, že v konaní žiadal súd prvej inštancie, aby z pripojeného vyšetrovacieho spisu zistil, či boli reálne uskutočnené úkony, ktoré sú uvedené vo vyúčtovaní a zároveň, či boli uskutočnené obhajcom žalobcu, pričom úkony, ktoré by z vyšetrovacieho spisu nevyplývali, považoval za nepreukázané. Z dôvodu, že súd prvej inštancie týmto spôsobom dokazovanie nevykonal, sám z vlastnej iniciatívy preveril uskutočnenie úkonov uvedených vo vyúčtovaní trov konania. Za nepreukázaný úkon považoval porady s klientom uvedené v bode 4. a 8. vyúčtovania trov konania, pričom porada s klientom po rozhodnutí generálneho prokurátora Slovenskej republiky (bod 8. vyúčtovania), teda po zrušení uznesenia o vznesení obvinenia, nemá žiadnu príčinnú súvislosť s uznesením o vznesení obvinenia, ktoré žalobca považuje za nezákonné. Pri úkonoch v bode 4. a 8. vyúčtovania trov konania žalobca nepreukázal ani dĺžku ich trvania, od ktorej v zmysle § 14 ods. 2 a ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. závisí aj výška odmeny za takýto úkon. Žalobca v konaní neoznačil ani jediný dôkaz o tom, že by sa tieto úkony uskutočnili. Vo vyúčtovaní je nesprávne vyčíslená odmena za úkon 2. sťažnosť proti uzneseniu o nevylúčení sa s podnetom. V zmysle § 14 ods. 3 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. patrí obhajcovi za takýto úkon odmena vo výške jednej polovice základnej sadzby tarifnej odmeny, nakoľko nejde o odvolanie, resp. o opravný prostriedok proti rozhodnutiu vo veci samej. Obhajca žalobcu v trestnom konaní si však vyúčtoval plnú odmenu za takýto úkon. Aj odmena za úkon 3. vyčíslenia nie je určená správne, nakoľko sa nejedná o podanie vo veci samej, preto nie je dôvod na účtovanie odmeny v plnej výške. Súd prvej inštancie potom pochybil, keď bez ďalšieho žalobcovi priznal náhradu škody v sume 500,- € a keď sa nezaoberal jeho argumentáciou, že z predloženého bankového výpisu z účtu zo dňa 12.10.2011, ani z predloženej faktúry č. 2011/2036 nie je zrejmá príčinná súvislosť medzi úhradou tejto sumy a predmetným trestným konaním žalobcu. Z vyúčtovania vyplýva, že žalobca mal jeho obhajcovi dňa 25.1.2011 zaplatiť preddavok v sume 600,- €. Keďže trovy obhajoby boli celkovo vyčíslené na sumu 589,81 €, mal žalobcovi jeho obhajca vrátiť sumu 10,19 €. Napriek tomu bola žalobcovi vystavená faktúra, na ktorej sa uvádza „úhrada BP dna 12.10.2011 ...500,00 Eur“, pričom žalobca mal túto sumu dňa 12.10.2011 aj uhradiť. Nie je tak zrejmé, prečo žalobca svojmu obhajcovi uhradil dňa 12.10.2011 ďalších 500,- €, keď mu jeho obhajca mal zo zaplateného preddavku vrátiť ešte 10,19 €. Dôvodil ďalej, že súd prvej inštancie nesprávne určil i výšku úrokov z omeškania. Nárok na úroky z omeškania ex lege vzniká až po dni oznámenia žalobcovi, že

nárok nebude uspokojený v rámci predbežného prerokovania nároku, v tomto prípade 29.5.2014, preto sa na daný prípad vzťahuje právna úprava účinná po 1.2.2013, takže výška úroku z omeškania ku dňu 29.5.2014 má správne byť 5,25 % ročne. Uvedené odvolacie dôvody sa rovnako vzťahujú aj na súdom prvej inštancie priznanú náhradu nemajetkovej ujmy v sume 4.000,- €, ktorú považuje za nedôvodnú. Súd prvej inštancie iba veľmi všeobecne uviedol prečo má podľa jeho názoru žalobca nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pričom pri určovaní výšky odkázal na existujúcu judikatúru. Poukázal na všetky svoje doterajšie vyjadrenia, najmä zo dňa 19.8.2014, dňa 8.6.2015 a dňa 27.8.2015, v ktorých namietal samotnú existenciu nemajetkovej ujmy i jej výšku. Žalobca viaže údajné následky, ktoré mu mali vzniknúť, na „incident“ spred Vianoc na železničnej stanici a nie na uznesenie o vznesení obvinenia, i keď ako titul, z ktorého uplatňoval svoj nárok, označil ako „nezákonné rozhodnutie“ uznesenie o vznesení obvinenia. Zhruba päť mesiacov trvajúce trestné stíhanie nie je spôsobilé privodiť žalobcovi nemajetkovú ujmu takého rozsahu, pričom náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch má subsidiárny charakter. Zo svedeckých výpovedí vyplýva, že svedkovia viažu nimi tvrdené zmeny vo vzťahu k žalobcovi na „incident“ spred Vianoc, ktorý predchádzal vzneseniu obvinenia. Žalobcove nároky nepreukazujú ani jednotlivé listinné dôkazy. Žalobcom zadovážené fotografie, z ktorých nie je jednoznačne zrejmé, z ktorého dňa sú, nepreukazujú vznik nemajetkovej ujmy v príčinnej súvislosti s jeho trestným stíhaním, ktoré začína uznesením o vznesení obvinenia, nie „incidentom“ na železničnej stanici. Rovnako záznamy zo dňa 23.12.2010, ani ďalšie predložené dôkazy jeho nárok nepreukazujú, ba dokonca navodzujú dojem, že niektoré z nich (napríklad záznamy zo dňa 23.12.2010) svedčia skôr proti žalobcovi a nie v jeho prospech. Namietal tiež dopad trestného stíhania na žalobcovu psychiku. Žalobca prevzal uznesenie o vznesení obvinenia dňa 15.1.2011, prvý raz bol u psychiatra dňa 28.12.2010, teda už pred tým ako prevzal uznesenie o vznesení obvinenia; rovnako aj jeho ďalšia návšteva dňa 12.1.2011 sa uskutočnila ešte pred prevzatím tohto rozhodnutia. Ďalšia návšteva sa uskutočnila až skoro rok na to, teda dávno potom, ako bolo obvinenie žalobcu zrušené (dňa 5.5.2011). Zo žalobcom predložených materiálov vyplýva, že po vznesení obvinenia bol u psychiatra prvýkrát až dňa 27.12.2011. Ani z obsahu jednotlivých lekárskych správ nemožno vyvodiť príčinnú súvislosť s trestným stíhaním žalobcu, pretože lekárske správy zo dňa 28.12.2010 a dňa 12.1.2011 súvisia skôr s „incidentom“ žalobcu spred Vianoc, nie s vydaním uznesenia o vznesení obvinenia. Na základe týchto skutočností postrádala akúkoľvek príčinnú, ako aj časovú súvislosť medzi uznesením o vznesení obvinenia a návštevami psychiatra žalobcom. Ako vyplýva z príloh žaloby, žalobca v súčasnosti už psychiatrickú ambulanciu nenavštevuje. K vplyvu „nezákonného rozhodnutia“ na psychiku žalobcu ešte uviedol, že vo forenznom rozbore, ktorý predložil žalobca ako dôkaz, sa na strane 17 síce uvádza, že po udalosti (z kontextu vyplýva, že znalkyne mali na mysli „incident“ spred Vianoc) sa u žalobcu rozvinula úzkostne-depresívna symptomatika, ktorá si vyžiadala psychiatrické vyšetrenie a krátkodobú práceneschopnosť, ktorá však v priebehu nasledujúcich týždňov odznela a po dvoch týždňoch (teda pravdepodobne pred doručením uznesenia o vznesení obvinenia) bola vysadená medikácia a ukončená práceneschopnosť. Aj uvedené skutočnosti svedčia o tom, že vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy nie je preukázaný, nakoľko žalobcom uvádzaný zásah na psychiku trval len krátku dobu a bol v príčinnej súvislosti s „incidentom“ spred Vianoc, nie s uznesením o vznesení obvinenia ako s titulom, z ktorého žalobca uplatňuje svoje nároky. Za nepreukázané považuje i tvrdenia žalobcu o poškodení jeho povesti, nakoľko nepreukázal, že by bola zverejnená informácia o jeho trestnom stíhaní tak, že by ho na základe nej bolo možné bez pochybností identifikovať. Aj v prípade, že by teoreticky k takémuto zverejneniu došlo, neznamená to automaticky poškodenie povesti žalobcu, ktorý by musel predložiť konkrétne dôkazy o tom, či a ako bola jeho povesť poškodená, čo sa nestalo. Ak žalobca tvrdí, že mu nebol vydaný preukaz odbornej spôsobilosti preto, že bol vyhodnotený ako nespoľahlivý, „nespoľahlivosť“ nie je v zmysle zákona č. 473/2005 Z.z. o poskytovaní služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o súkromnej bezpečnosti) v znení účinnom v čase vydania oznámenia zo dňa 4.1.2012 v žiadnej príčinnej súvislosti s trestným stíhaním, nakoľko v zmysle zákona „za spoľahlivú osobu sa na účely tohto zákona nepovažuje ten, kto g/ podľa zistení ministerstva alebo krajského riaditeľstva neposkytuje záruku, že bude pri vykonávaní činnosti podľa tohto zákona dodržiavať všeobecne záväzné právne predpisy, povinnosti vyplývajúce z rozhodnutí a iných opatrení vydaných podľa tohto zákona a že bude činnosť podľa tohto zákona vykonávať poctivo.“ Vytýkal súdu prvej inštancie, že sa s danými rozporovanými skutočnosťami nijako nezaoberal, nezohľadnil ich a ani sa k nim nevyjadril. Výšku náhrady nemajetkovej ujmy súd prvej inštancie neurčil s poukazom na okolnosti tohto prípadu, ale s poukazom na existujúcu judikatúru, čo je v rozpore s § 17 ods. 2, ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. Súd prvej inštancie sa tiež absolútne nevysporiadal s jeho tvrdením, že pokiaľ existuje možnosť žalobcu uplatňovať si nárok v rámci adhézneho konania, uplatnenie nároku v tomto konaní má prednosť pred jeho uplatňovaním v rámci konania o náhradu škody

podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Ak žalobca spája ním tvrdenú škodu, vrátane náhrady nemajetkovej ujmy, so zásahom policajtov (označovaného v tomto konaní aj ako „incident“) a s ním ju spájajú i svedkovia, je žaloba podaná voči štátu predčasná. Nadväzne na uvedené považoval rozsudok súdu prvej inštancie v uvedenom rozsahu za nepreskúmateľný, formalistický, arbitrárny a nedostatočne odôvodnený Odňatá možnosť konať pred súdom mu bola aj tým, že súd prvej inštancie mu nedoručil podanie žalobcu zo dňa 4.11.2014, o ktorom sa dozvedel až z vyčíslenia trov konania, ktoré je súčasťou rozsudku. Vo vzťahu k priznanej náhrade trov konania namietal odôvodnený postup, keď súd prvej inštancie priznal žalobcovi náhradu trov konania v zmysle § 142 ods. 3 O.s.p. Rozhodnutie súdu prvej inštancie o výške plnenia (v tomto prípade len v časti nemajetkovej ujmy) síce môže závisieť aj od úvahy súdu, ale je tiež limitované zákonom, najmä § 17 ods. 2, ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. Priznaná skutočná škoda nezávisí od úvahy súdu. Túto otázku súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil, pretože vo väčšej časti mal v predmetnom spore úspech on, takže súd prvej inštancie žalobcovi nemal priznať náhradu trov konania. Taktiež nie je zrejmé ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že výška odmeny za 1 úkon právnej služby je 161,01 €, nakoľko ak vychádzal zo sumy 4.500,- €, potom výška odmeny za 1 úkon predstavuje sumu 156,59 €. Z rozsudku ďalej nevyplýva, ako žalobca preukázal spotrebu svojho motorového vozidla a z čoho súd prvej inštancie vychádzal pri posudzovaní ceny pohonných hmôt, čo má za následok nedostatočné odôvodnenie rozsudku, priznaná náhrada je podľa jeho názoru určená v rozpore so zákonom a skutkovým stavom. Odvolaciemu súdu navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu ním napadnutého odvolania zmeniť a žalobu zamietnuť a žiadnej zo strán sporu náhradu trov konania nepriznať; alternatívne navrhol rozsudok v napadnutom rozsahu zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5.2. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného dal do pozornosti rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6 Cdo 149/2011 v otázke, ktorý orgán štátu má vystupovať za Slovenskú republiku. K otázke vzniku škody uviedol, že na obhajobu vo veci vedenej pod č. ČVS: SKIS-366/IS-2-V-2010 vynaložil sumu 500,- €, čo bolo preukázané faktúrou zo dňa 13.10.2011 i výpisom z účtu advokáta. Vyhláška č. 655/2004 Z.z. umožňuje stanoviť výšku nákladov právneho zastúpenia aj dohodou medzi klientom a advokátom, preto v danom prípade nie je rozhodná výška tarifnej odmeny, ani forma uzavretia dohody medzi klientom a advokátom, teda či dohoda mala ústnu alebo písomnú formu. Za rozhodné pokladal len skutočnosť, či a v akej výške došlo k zmenšeniu jeho majetku, a to z dôvodu úhrady nákladov právneho zastúpenia vo veci vedenej pod č. ČVS: SKIS-366/IS-2-V-2010. Žiadal priznať náhradu trov právneho zastúpenia za podanie tohto vyjadrenia k odvolaniu žalovaného v sume 594,28 €.

5.3. Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu k jeho odvolaniu uviedol, že v konaní pred súdom prvej inštancie a v odvolaní nenamietal pasívnu vecnú legitimáciu, ktorá prislúcha Slovenskej republike, ale mal za to, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil otázku orgánu oprávneného konať za štát v tejto právnej veci a v tejto súvislosti sa pridržal tvrdenia vo svojom odvolaní. Rovnako odkázal na svoju argumentáciu v odvolaní v časti týkajúcej sa náhrady škody v sume 500,- € titulom obhajoby v trestnom konaní. Odvolaciemu súdu navrhol rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. (v rozsahu ním odvolaním napadnutého) zrušiť a vec mu vrátiť vrátil na ďalšie konanie.

6. Krajský súd v Bratislave, ako odvolací súd, rozsudkom zo dňa 12.12.2018, č.k. 2 Co 82/2016-225, I. rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu škody v sume 500,- € spolu s 8,25 % úrokom z omeškania ročne od 29.5.2014 do zaplatenia, zmenil tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu škody v sume 294,92 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 294,92 € od 29.5.2014 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku žalobu zamietol; vo výroku, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v sume 4.000,- €, zmenil tak, že žalobu zamietol; vo výroku, ktorým vo zvyšnej časti žalobu zamietol, potvrdil; vo výroku o náhrade trov konania zmenil tak, že žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie; II. žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd, okrem iného, konštatoval, že v zhode so súdom prvej inštancie mal za to, že prepustenie žalobcu zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru nie je v príčinnej súvislosti s uznesením vyšetrovateľa Policajného zboru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Sekcia kontroly a inšpekčnej služby, Odbor inšpekčnej služby, 2. inšpekčné oddelenie zo dňa 23.12.2010, č. ČVS: SKIS-366/IS-2-V-2010, o vznesení obvinenia pre podozrenie z prečinu útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. I písm. a/ Trestného zákona, ktoré uznesenie bolo

zrušené uznesením generálneho prokurátora Slovenskej republiky zo dňa 5.5.2011, č.k. Pz 6/11-118, pretože uznesením prokurátora Vojenskej obvodnej prokuratúry Bratislava zo dňa 15.2.2011, sp.zn. OPv 25/2010 a v konaní, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v neprospech obvineného býv. kpt. PZ Mgr. D.. Následne došlo k zastaveniu trestného stíhania žalobcu z dôvodu, že skutok, ktorý mu bol kladený za vinu nebol trestným činom a nebol dôvod vec postúpiť inému orgánu. Žalobca si uplatnil tri samostatné nároky, keď ich základom, podľa jeho názoru je nezákonné uznesenie o vznesení obvinenia, a to náhradu škody v sume 500,- €, ktorú sumu vynaložil na trovy obhajoby v trestnom konaní vedenom pod č. ČVS: SKIS-366/IS-2-V-2010; náhradu na stratu na zárobku v sume 20.000,- €; náhradu nemajetkovej ujmy v sume 60.000,- €. Žiadosti žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 20.1.2014 Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky nevyhovelo v celom rozsahu a odpoveď ministerstva žalobca prevzal dňa 28.5.2014. Je notorietou, že pre úspešné uplatňovanie nároku žalobcu na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. je tvrdenie a súčasné preukázanie všetkých troch zákonných podmienok, a síce nezákonné rozhodnutie (nesprávny úradný postup), existencia škody (nemajetkovej ujmy), príčinná súvislosť medzi týmito dvomi podmienkami, keď citovaný zákon zavinenie považuje za objektívnu kategóriu. Ak nie je splnená čo i len jedna z uvedených troch podmienok, štát nie je nositeľom žalobcom tvrdenej zodpovednosti. Je tiež notorietou, že na úrovni nezákonného rozhodnutia je aj uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré bolo neskôr zrušené z dôvodu, že bol porušený zákon v neprospech osoby, proti ktorej bolo obvinenie vznesené. Za škodu zákonodarca považuje to, čo takáto osoba vynaložila na trovy obhajoby v danom trestnom konaní. Žalobca tvrdil a vyúčtovaním trov konania zo dňa 8.7.2011 a faktúrou zo dňa 13.10.2011, č. 2011/2036 preukázal, že v trestnom konaní vedenom pod č. ČVS: SKIS-366/IS-2-V-2010 vynaložil na trovy obhajoby sumu 500,- €. Už ale netvrdil, či všetky prezentované úkony obhajoby sú aj účelne vynaložené. Po doplnení dokazovania odvolacím súdom spisom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Sekcia kontroly a inšpekčnej služby, úrad inšpekčnej služby, odbor boja proti korupcii a organizovanej kriminalite, Bratislava, č. ČVS: SKIS 366/IS-2-V-2010, zostalo nepochybné, že tomu tak nie je. Za účelne vynaložené trovy obhajoby možno považovať (len) tarifnú odmenu advokáta za zastupovanie klienta v trestnom konaní: 1/ prevzatie a príprava právneho zastúpenia zo dňa 16.1.2011 (č.l. 121 spisu); 2/ podanie sťažnosti proti uzneseniu o nevylúčení sa s podnetom zo dňa 21.1.2011 (č.l. 83 spisu); 3/ sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia zo dňa 17.1.2011 (č.l. 11 spisu); 4/ návrh na zrušenie právoplatného uznesenia prokurátora zo dňa 3.3.2011 (č.l. 78 spisu). Z obsahu spisu nevyplýva, že by žiadosť o preskúmanie postupu policajta zo dňa 7.9.2011 (č.l. 91 spisu) podal obhajca, neboli preukázané dve ďalšie porady s klientom a ani porada s klientom po rozhodnutí generálneho prokurátora Slovenskej republiky. Výpočtovým základom trov obhajoby pre rok 2011 bola suma 741,- € a z nej 1/12 predstavuje sumu 61,75 €. Vo veci samej obhajca vykonal tri úkony obhajoby uvedené pod položkou 1/, 3/, 4/, úkon pod položkou 2/ nebol vykonaný vo veci samej a tak patrí odmena len vo výške 1/2 úkonu v sume 30,875 € s paušálnou sumou náhrad plus DPH. Účelne vynaložené trovy obhajoby žalobcu v trestnom konaní potom predstavujú sumu 294,92 € [3 x 61,75 € plus 1 x 30,875 € plus 4 x paušálna suma náhrad a 7,41 € (spolu 245,765 €) plus 20 % DPH zo sumy 245,765 € v sume 49,153 €; § 1 ods. l, ods. 3, § 12 ods. l, ods. 3, § 14 ods. l písm. a/, b/, ods. 3, § 18 ods. 3, § 20a vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení účinnej v čase vykonania právnych služieb (do 30.6.2013)]. Túto sumu mal žalovaný zaplatiť žalobcovi najneskôr do 28.5.2014 (ako aj sám žalovaný v odvolacom konaní uvádzal). Ak sa tak nestalo, od 29.5.2014 zostal v omeškaní a je povinný zaplatiť žalobcovi i úroky z omeškania vo výške 5,25 % ročne z priznanej sumy do zaplatenia. Iba v sume 294,92 € spolu s priznanými úrokmi z omeškania požíva žalobca úspech v časti týkajúcej sa náhrady škody pozostávajúcej z trov obhajoby v trestnom konaní a len v tomto rozsahu stíha povinnosť žalovaného. Vo zvyšku nad tento rozsah je potom nárok žalobcu nedôvodný. Žalobcovi patrí náhrada škody v dôsledku účelne vynaložených trov obhajoby rovnajúcim sa tarifnej odmene. Zákonodarca nevylučoval (§ 1 ods. 2, § 2 a nasl. vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v znení účinnom v čase vykonania právnych služieb), avšak z takejto zmluvy boli a sú oprávnené a povinné len zmluvné strany; nemôže zaväzovať toho, kto sa na uzavretí zmluvy nepodieľal, nevedel o nej, jej obsah nemohol žiadnym spôsobom ovplyvniť. Nárok žalobcu na náhradu straty na zárobku v sume 20.000,- € dôvodný nie je. Jednak bolo preukázané, že prepustenie žalobcu zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru nebolo v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím a jednak si žalobca nesplnil základnú povinnosť tvrdenia, keď neuviedol, čomu, za aké obdobie sa daná suma rovná, čo obsahuje. Nesplnenie si povinnosti tvrdenia stranou sporu bráni súdu jej nároky vecne a právne preskúmať. Dôvody uvedené v tomto odseku sú spôsobilé odôvodniť nepriznanie úspechu žalobcovi, ktorý si nesplnil svoju základnú povinnosť tvrdenia ani v ďalšom nároku týkajúcom sa zaplatenia náhrady nemajetkovej ujmy v sume 60.000,- €. V prípade, ak iba samotné

konštatovanie porušenia práva nebolo dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, uhrádzala sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nebolo možné uspokojiť ju inak. Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch sa určovala s prihliadnutím najmä na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení (§ 17 ods. 2, ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom v čase vydania nezákonného rozhodnutia). Žalobca uvádzal len veľmi všeobecné dôvody (dlhoročný člen Policajného zboru, takmer rok bol narušený vzťah s manželkou, deťom sa zhoršil prospech v škole, že mal psychické problémy). Netvrdil a neodôvodnil, že samotné konštatovanie nezákonného rozhodnutia je nedostatočné, osobitne vo vzťahu k dĺžke trestného stíhania, k tomu, že o skutku, pre ktorý bol prepustený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru sa dozvedeli kolegovia v Košickom kraji (nie v celej republike, nie široká verejnosť), k tomu, že vzťahy s manželkou cca po roku zostali usporiadané, že manželka je naďalej príslušníčkou Policajného zboru. Netvrdil a neodôvodnil aký prospech mali deti v škole pred dňom 23.12.2010 a potom. Vo vzťahu k zdravotným ťažkostiam žalobcu a potrebe vyhľadať psychiatra treba prisvedčiť žalovanému, že žalobca navštívil prvýkrát psychiatrickú ambulanciu dňa 28.12.2010, teda ešte pred prevzatím uznesenia o vznesení obvinenia, k čomu došlo dňa 15.1.2011. Svoje psychické problémy pritom odvodzoval od svojich subjektívnych pocitov z priebehu incidentu s príslušníkmi Železničnej polície spred Vianoc, nie od vydania uznesenia o vznesení obvinenia. Po doručení uznesenia o vznesení obvinenia žalobca navštívil psychiatra len trikrát, z toho prvýkrát až rok po vydaní uznesenia o vznesení obvinenia a ďalej dva roky po vydaní predmetného uznesenia, keď už uznesenie bolo zrušené. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd nenašiel žiadnu príčinnú súvislosť medzi psychickými problémami žalobcu a uznesením o vznesení obvinenia, preto aj v tejto časti žalobca nemôže požívať úspech. K odvolaciemu dôvodu žalovaného, že súd prvej inštancie mal konanie podľa ustanovenia § 141a O.s.p. zastaviť, keďže žalobca nezložil preddavok na trovy dôkazu odvolací súd dôvodil, že odpadol jednak z dôvodu, že ustanovenie § 141a O.s.p. stratilo účinnosť dňa 14.6.2016 v dôsledku nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 11.5.2016, č.k. PL ÚS 30/5015, ktorý bol uverejnený v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod č. 194/2016 a jednak Civilný sporový poriadok obdobnú problematiku neupravuje. Nemožno prisvedčiť žalovanému, že za Slovenskú republiku mala v predmetnej veci konať Generálna prokuratúra Slovenskej republiky z dôvodu, že žaloba bola podaná, súd konal, po 1.1.2013, kedy nadobudla účinnosť zmena zákona č. 514/2003 Z.z. uskutočnená zákonom č. 412/2012 Z.z. a neobsahuje prechodné ustanovenia. Pochybnosť nebola v tom, že pasívne vecne legitimovanou je Slovenská republika. Pre absenciu prechodných ustanovení v zákone č. 412/2012 Z.z. je potrebné aplikovať prechodné ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z., ktorý bol zákonom č. 412/2012 Z.z. novelizovaný. V zmysle ustanovenia § 27 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. zodpovednosť za škodu podľa tohto zákona sa vzťahuje na škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona a na škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Podľa ustanovenia § 27 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona a za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa spravuje doterajšími predpismi. Je tak v danom prípade potrebné aplikovať zákon účinný v čase vydania nezákonného rozhodnutia (do 31.12.2010; ďalej len zákon). Vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1 písm. b/ zákona koná v mene štátu Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ alebo poverený orgán Policajného zboru. Podľa § 4 ods. 1 písm. e/ zákona vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní. Štátnym orgánom podľa osobitného predpisu sa podľa § 38 zákona č. 153/2001 Z.z. (v znení účinnom do 31.10.2010) rozumie prokuratúra, ktorú tvoria tieto orgány: a/ Generálna prokuratúra; b/ krajské prokuratúry; c/ vyššia vojenská prokuratúra; d/ okresné prokuratúry; e/ vojenské obvodné prokuratúry. Zostalo nepochybné, že nezákonné rozhodnutie vydal vyšetrovateľ Policajného zboru, takže Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky je orgánom štátu, ktoré je povinné za Slovenskú republiku konať. V neposlednom rade odvolací súd odkazuje na ustanovenie § 4 ods. 1 písm. k/ zákona, podľa ktorého v mene štátu koná ten orgán, u ktorého bola podaná žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a v prípade, ak bola žiadosť podaná na viacerých príslušných orgánoch, ten orgán, ktorý vo veci začal konať ako prvý. K odvolacej námietke žalovaného ohľadom nedoručenia podania zo dňa 4.11.2014 odvolací súd uviedol, že súd nebol povinný doručovať stranám sporu všetky

podania, pokiaľ priamo nesúviseli s rozhodnutím vo veci samej, ale mali len procesnú povahu voči jednej strane sporu, ako je to aj v tomto prípade. Podanie zo dňa 4.11.2014 bolo vyjadrením žalobcu k výzve na zaplatenie preddavku na trovy konania. Išlo o jednostranne uloženú povinnosť jednej strane sporu, ktorá sa nedotýkala druhej strany sporu a súdu prvej inštancie nevyplýva povinnosť doručiť toto podanie druhej strane sporu priamo zo zákona. To, že súd prvej inštancie následne konanie nezastavil, nebolo podmienené kvalitou tohto podania, ale všeobecne akceptovaným a judikatúrou potvrdeným výkladom obsahu základných práv žalobcu. Zo všetkého uvedeného vyplýva, že žalobca bol úspešný len v časti týkajúcej sa náhrady škody v sume 294,92 € spolu s úrokom z omeškania z prisúdenej sumy vo výške 5,25 % od 29.5.2014 do zaplatenia. Odvolací súd potom postupom podľa ustanovenia § 388 C.s.p. napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcej časti zmenil tak, že žalobcovi priznal nároky len v tomto rozsahu a vo zvyšku (vrátane náhrady nemajetkovej ujmy v sume 4.000,- €) zmenil a žalobu ako nedôvodnú zamietol; výrok napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým súd zamietol žalobu vo zvyšnej časti ako vecne a právne správny potvrdil (§ 387 ods. l, ods. 2 C.s.p.). Odvolací súd zmenil (§ 388 C.s.p.) rozsudok súdu prvej inštancie aj vo výroku o náhrade trov konania, keďže úspech v konaní pred súdom prvej inštancie mal v prevažnej časti žalovaný a jemu prislúcha nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie (§ 255 ods. 2, § 262 ods. l C.s.p.). Keďže ale nárok na náhradu týchto trov konania nežiadal priznať, odvolací súd rešpektujúc jeho návrh, nárok na náhradu trov konania mu nepriznal. Vzhľadom k spôsobu rozhodnutia odvolacieho súdu v merite veci sa odvolací súd už nezaoberal odvolacími dôvodmi vo vzťahu k výroku o náhrade trov konania. Žalovanému úspešnému i v odvolacom konaní prináleží nárok na náhradu trov odvolacieho konania (§ 396 ods. l, § 255 ods. l, § 262 ods. l C.s.p.). Rovnako mu odvolací súd ale nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, rešpektujúc jeho návrh.

7. Žalobca podal dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 12.12.2018, č.k. 2 Co 82/2016-225; Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd uznesením zo dňa 27.8.2019, sp.zn. 4 Cdo 125/2019, uvedený rozsudok krajského súdu vo výroku, ktorým zmenil rozsudok okresného súdu tak, že priznanú náhradu nemajetkovej ujmy v sume 4.000,- € zamietol a v súvisiacom výroku o trovách konania, zrušil a vec mu v tomto rozsahu vrátil na ďalšie konanie. Dovolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia dôvodil i tým, že krajský súd dospel k nesprávnemu záveru, že žalobca si nesplnil svoju základnú povinnosť tvrdenia ohľadne nároku z titulu nemajetkovej ujmy, preto nenašiel žiadnu príčinnú súvislosť medzi existujúcimi rodinnými, sociálnymi a psychickými problémami žalobcu a uznesením o vznesení obvinenia. Ako nezákonné, ale aj protiústavné vyhodnotil i rozhodnutie odvolacieho súdu v dovolaním napadnutej časti, ktorý konštatoval - bez doplnenia akéhokoľvek dokazovania, že žalobca netvrdil a neodôvodnil, že samotné konštatovanie nezákonného rozhodnutia je nedostatočné a že svoje psychické problémy odvodzoval od svojich subjektívnych pocitov z priebehu incidentu s príslušníkmi Železničnej polície spred Vianoc roku 2010 a nie od vydania uznesenia o nezákonnom vznesení obvinenia zo dňa 23.12.2010 (teda tiež spred Vianoc), ale v odôvodnení už nijako nezohľadnil výsluchy ďalších osôb pred okresným súdom (manželky, bývalých kolegov), či lekárske správy, na posúdenie všetkých kritérií určujúcich rozsah spôsobenej nemajetkovej ujmy v prípade začatia trestného konania, ktoré neskončilo odsudzujúcim rozsudkom. Za nesplniteľné dôkazné bremeno (dôkaznú povinnosť) v takej situácii najvyšší súd označil požiadavky odvolacieho súdu na preskúmanie finančného ocenenia nehmotnej ujmy žalobcu, najmä v oblasti osobných, rodinných, pracovných, sociálnych vzťahov, či psychického stavu, pretože nemajetková ujma sa nepreukazuje. Nemajetková ujma vzniká samotným porušením základných práv a slobôd fyzickej osoby nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Ide o stav mysle poškodenej osoby, ktorý sa preukazuje empaticky, pravda za predpokladu, že sa sudca bude vedieť aspoň elementárne vcítiť do pozície trestne stíhaného človeka; a to sa sudcom odvolacieho súdu v tomto konaní, žiaľ nepodarilo, lebo aj oni postavili žalobcu do úlohy púheho objektu, kedy sa stáva iba prostriedkom v rukách štátnej moci (orgánov činných v trestnom konaní), ktorý je potom zameniteľný aj so skutočným zločincom, a tak sa musí podrobovať excesívnym úkonom orgánov činných v trestnom konaní, hoci vo výsledku bol nevinný, čiže aj uznesenie o vznesení obvinenia nemalo byť vôbec vydané. Takéto bezprávie voči ľudskej dôstojnosti musí byť v právnom štáte odškodniteľné. Pri odškodňovaní nemajetkovej ujmy za nezákonné trestné stíhanie každej fyzickej osoby sudcom nesvedčí bagatelizovanie závažnosti ujmy priznávaním neprimerane nízkych, resp. žiadnych náhrad; také rozhodovanie treba považovať za obchádzanie zákona i jeho účelu a pôsobí mnohokrát veľmi cynicky, bez citu pre elementárnu spravodlivosť, alebo absencie postupu podľa pravidla, podľa ktorého „nerob druhému to, čo nechceš, aby robili tebe.” Za situácie, kedy žalobca nie je schopný presne určiť a preukázať výšku škody spôsobenú nezákonným rozhodnutím, pričom však preukáže a odôvodní, že mu taká škoda vznikla, nemôže odvolací súd rozhodnúť, že mu preto škoda

nebude vôbec priznaná, alebo že medzi protiprávnym konaním žalovaného a vzniknutou škodou nie je príčinná súvislosť. V takejto situácii má určiť výšku vzniknutej škody podľa spravodlivého uváženia a jednotlivých okolností prípadu.

8. Krajský súd v Bratislave po vrátení veci dovolacím súdom rozhodol rozsudkom v poradí druhom dňa 19.5.2021, č.k. 15 Co 2/2021-299 tak, že rozsudok Okresného súdu Bratislava II zo dňa 4. novembra 2015, č.k. 52 C 164/2014-174, vo výroku, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 4.000,- €, zmenil tak, že žalobu zamietol a vo výroku o náhrade trov konania zmenil tak, že žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie (výrok I.); žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % (výrok II.); žalobcovi priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 % (výrok III.). V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd konštatoval, okrem iného, že po vrátení veci dovolacím súdom sa riadil jeho názorom uvedeným v jeho zrušujúcom uznesení a po opätovnom prejednaní nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 4.000,- € dospel k rovnakému záveru ako vo svojom prvom rozhodnutí, a to že uvedený nárok žalobcu nie je dôvodný. Pri posudzovaní nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 4.000,- € skúmal, či súd prvej inštancie správne pri posudzovaní spôsobu a rozsahu na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vychádzal z ustanovenia § 17 ods. 2, ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. a dospel k záveru, že prvoinštančný súd nesprávne vyhodnotil splnenie kritérií žalobcom vyplývajúcich z ustanovenia § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., keď mu priznal nemajetkovú ujmu vo výške 4.000,- € z dôvodu, že nezákonné trestné stíhanie malo vážny dopad na jeho psychiku, rodinné a osobné pomery. Súd prvej inštancie však nevzal do úvahy pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy okolnosti, za ktorých k ujme došlo, a to samotné správanie žalobcu (pod vplyvom alkoholu), ktorý sa dopustil predmetného incidentu ako príslušník Policajného zboru, t. j. ako verejne činná osoba, ktorá musí zniesť väčšiu mieru kritiky ako osoba neverejne činná. Odvolací súd poukazuje na to, že príslušník Policajného zboru musí aj mimo služby, okrem dodržiavania zákonov, rešpektovať ľudské práva a slobody, dodržiavať etický kódex príslušníka Policajného zboru a zásady občianskeho spolužitia. Uvedeným sa žalobca neriadil, nakoľko jeho konanie voči príslušníkom Železničnej polície dňa 22.12.2010 vyústilo do trestného stíhania, ktoré síce bolo zrušené, ale bolo dôvodom na jeho prepustenie zo služobného pomeru (pre porušenie služobnej prísahy zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere príslušníka Policajného zboru by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby). Žalobca neuspel so svojou žalobou o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia ministerstva vnútra Slovenskej republiky, ktorým bol zamietnutý rozklad proti prvostupňovému správnemu rozhodnutiu a bol potvrdený personálny rozkaz ministra vnútra Slovenskej republiky, podľa ktorého bol žalobca prepustený zo služobného pomeru. Rovnako nebol žalobca úspešný ani v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky (konanie vedené pod sp.zn. II. ÚS 121/2015). Vzhľadom na uvedené mal potom za to, že v danom prípade nie je možné žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch priznať jednak z dôvodu jeho správania sa, ako aj z dôvodu, že tak ako už bolo konštatované v jeho prvom rozhodnutí zo dňa 12.12.2018, č.k. 2 Co 82/2016-225, žalobca uvádzal len veľmi všeobecné dôvody (dlhoročný člen Policajného zboru, takmer rok bol narušený vzťah s manželkou, deťom sa zhoršil prospech v škole, že mal psychické problémy) pre priznanie nemajetkovej ujmy, ktorého odôvodnenia sa pridržiava (bod 7.4.3.), a to, že netvrdil a neodôvodnil, že samotné konštatovanie nezákonného rozhodnutia je nedostatočné, osobitne vo vzťahu k dĺžke trestného stíhania i k tomu, že o skutku, pre ktorý bol prepustený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru sa dozvedeli kolegovia v Košickom kraji (nie v celej republike, nie široká verejnosť), k tomu, že vzťahy s manželkou cca po roku zostali usporiadané, že manželka je naďalej príslušníčkou Policajného zboru, pričom netvrdil a neodôvodnil aký prospech mali deti v škole pred dňom 23.12.2010 a potom. Vo vzťahu k zdravotným ťažkostiam žalobcu a potrebe vyhľadať psychiatra odvolací súd prisvedčil žalovanému, že žalobca navštívil prvýkrát psychiatrickú ambulanciu dňa 28.12.2010, t. j. ešte pred prevzatím uznesenia o vznesení obvinenia, k čomu došlo dňa 15.1.2011. Svoje psychické problémy pritom odvodzoval od svojich subjektívnych pocitov z priebehu incidentu s príslušníkmi Železničnej polície spred Vianoc, nie od vydania uznesenia o vznesení obvinenia. Po doručení uznesenia o vznesení obvinenia žalobca navštívil psychiatra len trikrát, z toho prvýkrát až rok po vydaní uznesenia o vznesení obvinenia a ďalej dva roky po vydaní predmetného uznesenia, keď už uznesenie bolo zrušené. Žalobca i po zrušení uvedeného prvého rozsudku odvolacieho súdu v časti nemajetkovej ujmy vo výške 4.000,- € dovolacím súdom však naďalej zotrval na svojich doterajších vyjadreniach, neuviedol žiadne nové skutočnosti, ani neoznačil dôkazy, ktoré by mohli pre neho privodiť iné rozhodnutie vo veci náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Z vyššie uvedeného potom vyplýva, že žalobca si sám svojim správaním privodil následky, ktoré mu vznikli v súvislosti incidentom zo dňa

22.12.2010, z dôvodu ktorého nebolo možné priznať náhradu nemajetkovej ujmy. Dodal, že dovolací súd v zrušujúcom uznesení vytkol odvolaciemu súdu, že pri rozhodovaní o nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy nebol dostatočne empatický. K uvedenému odvolací súd konštatuje, že zákon č. 514/2003 Z.z. v ustanovení § 17 ods. 3 uvádza kritéria, z ktorých súd vychádza pri priznaní náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Aj keď súd (tak ako je konštatované vyššie) môže prihliadnuť ešte na ďalšie kritéria pri priznaní náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, musí sa riadiť uvedeným zákonom a nie empatiou. Zo všetkých uvedených dôvodov preto odvolací súd podľa § 388 C.s.p. zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 4.000,- € tak, že žalobu v tejto časti zamietol, keď považoval samotné konštatovanie porušenia práva za dostatočné zadosťučinenie s prihliadnutím na to, že žalobcovi bola priznaná náhrada škody spôsobená nezákonným rozhodnutím.

9. Proti druhému rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 19.5.2021, č.k. 15 Co 2/2021-299, podal žalobca dovolanie a Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 29.11.2023, sp.zn. 2 Cdo 283/2021, uvedený rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení uznesenia dovolací súd uviedol, že v danom prípade z napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva, že by dôvodom pre nerešpektovanie záväzného právneho názoru dovolacieho súdu bola niektorá okolnosť, ktorá v zmysle právnej teórie a zaužívanej súdnej praxe dovoľuje odvolaciemu súdu výnimočne neriadiť sa kasačnou záväznosťou zrušujúceho rozhodnutia dovolacieho súdu a v ňom zaujatým právnym názorom dovolacieho súdu. Príkladom je stabilná judikatúra najvyššieho súdu (rozsudok sp. zn. 2 Cdo 104/01), podľa ktorej právny názor dovolacieho súdu vyslovený v jeho zrušujúcom rozsudku vychádza z určitého skutkového základu. Tento skutkový základ sa však môže v konaní nasledujúcom po zrušení napadnutého rozhodnutia dovolacím súdom zmeniť, napríklad po doplnení dokazovania. Výsledky nového dokazovania však môžu zmeniť skutkový stav natoľko, že bude vylúčená aplikácia právneho názoru dovolacieho súdu na tento nový skutkový stav. V takom prípade súdy nižšieho stupňa nie sú viazané právnym názorom dovolacieho súdu vysloveným v jeho zrušujúcom rozhodnutí, a teda nemusia tento právny názor rešpektovať. Vzhľadom na uvedené postup odvolacieho súdu možno vnímať len ako neprípustné nereflektovanie a úmyselné obchádzanie kasačnej záväznosti rozhodnutia najvyššieho súdu, z ktorého zreteľne vyplynul právny názor. Nemožno tiež obísť nemiestnosť a neprijateľnosť celkového štýlu a spôsobu argumentácie, ktorý odvolací súd zvolil pri vysvetľovaní dôvodov nerešpektovania názoru a rozhodnutia najvyššieho súdu (viď bod 17. rozsudku odvolacieho súdu), ktorý je prekročením primeraného judikatórneho dialógu vedeného s najvyšším súdom. Uzavrel, že aj v dovolacom konaní proti rozsudku odvolacieho súdu zo dňa 19.5.2021, sp. zn. 15 Co 2/2021, zotrváva na svojich skorších záveroch (viď bod 19.), v plnom rozsahu na ne odkazuje s tým, že sa s nimi naďalej stotožňuje. V kontexte celého súdneho konania v danom prípade ide o tak závažné pochybenie odvolacieho súdu, ktoré znemožnilo žalobcovi uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p., preto je dovolanie žalobcu nielen prípustné i dôvodné, lebo je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 431 ods. 1 C.s.p. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu je ustálená v tom, že ak v konaní došlo k procesnej zmätočnostnej vade uvedenej v § 420 C.s.p., dovolaním napadnuté rozhodnutie je potrebné zrušiť bez toho, aby sa dovolací súd zaoberal ďalšími námietkami dovolateľa a správnosťou právnych záverov, na ktorých spočíva zrušované rozhodnutie odvolacieho súdu. Totiž v prípade dôvodne namietanej vady zmätočnosti ide o procesnú nesprávnosť zásadného charakteru, pri ktorej je predčasné podrobiť napadnuté rozhodnutie meritórnemu dovolaciemu prieskumu (pozri rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 166/2017, 2 Cdo 88/2017, 3 Cdo 146/2018, 4 Cdo 191/2018, 5 Cdo 29/2016, 8 Cdo 70/2017).

10. Odvolací súd, po zrušení rozsudku zo dňa 19.5.2021, č.k. 15 Co 2/2021-299 (v poradí druhom) a vrátení veci na ďalšie konanie dovolacím súdom, znova preskúmal vec v časti priznania nemajetkovej ujmy žalobcovi vo výške 4.000,- €, pričom odvolania a vyjadrenia sporových strán posudzoval podľa Občianskeho súdneho poriadku, pretože prvoinštančný súd konal a rozhodol a odvolania boli podané za jeho účinnosti (predovšetkým § 157, § 205, § 213 ods. l, ods. 3 O.s.p.) a tak neaplikoval ustanovenie § 470 ods. 2 veta druhá Civilného sporového poriadku (ďalej C.s.p.), nakoľko, ako už uviedol, súd prvej inštancie konal a rozhodol, odvolania boli podané, za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku a takýto postup by mohol vyznieť v neprospech strany sporu. Odvolací súd prejednal vec bez nariadenia pojednávania, keďže neboli splnené zákonné podmienky pre jeho nariadenie (nebolo potrebné doplniť, resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem; § 385 ods. l C.s.p.) a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým uložil žalovanému povinnosť

zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 4.000,- € zmenil tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1.000,- € a vo zvyšnej časti žaloby týkajúcej sa náhrady nemajetkovej ujmy, ktorou bola žaloba vo zvyšnej časti zamietnutá, potvrdil v zmysle ustanovení § 387 ods. 1, ods. 2, § 388 C.s.p. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 26. februára 2025; o termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli strany sporu a právny zástupca žalobcu upovedomení zákonným spôsobom (§ 378 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. 1 C.s.p.).

11. Pri rozhodovaní vychádzal z vyššie uvedených zákonných ustanovení. Rozhodujúcim pre posúdenie vecnej a právnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie boli skutočnosti, ktoré vyšli najavo vykonaným dokazovaním súdom prvej inštancie a ktoré teda nepochybne existovali v čase vyhlásenia jeho rozsudku. Odvolatelia v odvolaniach neuvádzali podstatné, rozhodujúce, konkrétne právne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie odvolacieho súdu. V konaní pred súdom prvej inštancie sa nevyskytla žiadna vada uvádzaná v ustanovení § 380 ods. 2 C.s.p., ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie a na ktorú by musel odvolací súd prihliadať.

12. Predmetom odvolacieho prieskumu zostal nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 4.000,- €, keďže o jeho nároku na náhradu majetkovej škody už bolo rozhodnuté rozsudkom súdu prvej inštancie zo dňa 4.11.2015, č.k. 52 C 164/204-174, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 12.12.2018, č.k. 2 Co 82/2016-225, ktorý nebol žiadnou sporovou stranou napadnutý dovolaním.

13. Po vrátení veci dovolacím súdom sa odvolací súd riadil jeho názorom uvedeným v jeho zrušujúcich uzneseniach a po spravodlivom uvážení všetkých skutočností dospel k záveru, že náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 1.000,- € je primeraná. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalobca sa domáha náhrady nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z.z. na tom skutkovom základe, že uznesením vyšetrovateľa Policajného zboru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Sekcia kontroly a inšpekčnej služby, Odbor inšpekčnej služby, 2. inšpekčné oddelenie č. ČVS: SKIS-366/IS-2-V-2010, zo dňa 23.12.2010, bolo voči nemu vznesené obvinenia pre podozrenie z prečinu útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. I písm. a/ Trestného zákona; uznesenie bolo zrušené uznesením generálneho prokurátora Slovenskej republiky zo dňa 5.5.2011, č.k. Pz 6/11-118, nakoľko uznesením prokurátora Vojenskej obvodnej prokuratúry Bratislava zo dňa 15.2.2011, sp.zn. OPv 25/2010 a v konaní, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v neprospech obvineného býv. kpt. PZ Mgr. D. O.. Vyšetrovateľke prikázal, aby o veci znova konala a rozhodla. Následne bolo trestné stíhanie zastavené uznesením vyšetrovateľa Policajného zboru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Sekcia kontroly a inšpekčnej služby, Odbor inšpekčnej služby, 2. inšpekčné oddelenie zo dňa 23.8.2012, č. ČVS: SKIS-366/IS-2-V-2010, keďže skutok kladený žalobcovi za vinu nie je trestným činom a nebol dôvod na postúpenie veci. Uznesenie o vznesení obvinenia žalobca považoval za nezákonné rozhodnutie, ktoré podľa jeho názoru jediné bolo dôvodom na jeho prepustenie zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru Slovenskej republiky. Z vykonaného dokazovania zostalo nepochybné, že minister vnútra Slovenskej republiky personálnym rozkazom zo dňa 16.2.2011, č. 55, žalobcu prepustil zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru podľa § 192 ods. I písm. e/ zákona č. 73/1998 Z.z. v znení neskorších predpisov pre zvlášť hrubé porušenie služobnej prísahy, keďže potom ako požil alkoholické nápoje na mieste verejnosti prístupnom, fyzicky napadol iné osoby a opakovane neuposlúchol výzvu policajta, v styku s občanmi sa nesprával v súlade s pravidlami služného správania, na verejnosti nedodržal zásady občianskeho spolužitia. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky rozhodnutím č. SLV-PS-PK-82/2011, zo dňa 10.6.2011, zamietlo rozklad žalobcu, ktorým sa domáhal zrušenia rozhodnutia zo dňa 16.2.2011, č. 55 a personálny rozklad ministra spravodlivosti Slovenskej republiky zo dňa 16.2.2011, č. 55, potvrdilo. Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 24.5.2013, č.k. 4 S 140/2011-96, zamietol žalobu žalobcu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky zo dňa 10.6.2011, č. SLV-PS-PK-82/2011, v spojení s personálnym rozkazom ministra vnútra Slovenskej republiky zo dňa 16.2.2011, č. 55; uvedený rozsudok Krajského súdu v Bratislave bol potvrdený rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.5.2015, sp.zn. 7 Sžo 9/2013. Sťažnosť žalobcu na porušenie jeho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. I Ústavy Slovenskej republiky v dôsledku spôsobu vybavenia jeho trestného oznámenia na zasahujúcich policajtov pre podozrenie z trestných činov krivého obvinenia a krivej prísahy, keď základom bolo vznesené obvinenie voči žalobcovi uznesením zo dňa 23.12.2010, Ústavný súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 25.2.2015, č.k. II. ÚS 121/2015-15, odmietol.

14. Pri posudzovaní nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy odvolací súd vychádzal z ustanovenia § 17 ods. 2, ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. a pri určení výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch prihliadol na osobu žalobcu ako poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré mu vznikli v súkromnom živote i spoločenskom uplatnení. Zhodne so súdom prvej inštancie mal za to, že nezákonné trestné stíhanie malo dopad na osobné a rodinné pomery žalobcu, keď každé trestné stíhanie negatívne ovplyvní osobný, pracovný, spoločenský život stíhaného. V konaní bolo preukázané, že žalobca bol dlhoročný člen Policajného zboru, že o jeho trestnom stíhaní sa dozvedeli kolegovia na pracovných poradách a z obežníkov, v ktorých bol označený dostatočným spôsobom na jeho identifikovanie, takže mali vedomosť o koho ide, a to malo za následok narušenie jeho vzťahov s niektorými kolegami, s ktorými sa stretával v súkromí pred vznesením obvinenia, ako vyplynulo zo svedeckých výpovedí. Rovnako bolo preukázané narušenie rodinných vzťahov. Manželka žalobcu potvrdila, že sa jej vzťah so žalobcom po predmetnom incidente zhoršil, hádali sa, nespávali v noci, rozoberali to spolu, prestali mať intímny vzťah, pýtali sa jej na to kolegovia v práci, keďže je príslušníčkou Policajného zboru, okruh kamarátov, priateľov a známych, ktorí boli prevažne policajti, sa zmenil, trvalo to asi rok. Deťom sa zhoršil prospech v škole. Vo vzťahu k zdravotným ťažkostiam žalobcu a potrebe vyhľadať psychiatra odvolací súd ale prisvedčil žalovanému, že žalobca navštívil prvýkrát psychiatrickú ambulanciu dňa 28.12.2010, t. j. ešte pred prevzatím uznesenia o vznesení obvinenia, k čomu došlo dňa 15.1.2011. Svoje psychické problémy pritom odvodzoval od svojich subjektívnych pocitov z priebehu incidentu s príslušníkmi Železničnej polície spred Vianoc, nie od vydania uznesenia o vznesení obvinenia. Po doručení uznesenia o vznesení obvinenia žalobca navštívil psychiatra len trikrát, z toho prvýkrát až rok po vydaní uznesenia o vznesení obvinenia a ďalej dva roky po vydaní predmetného uznesenia, keď už uznesenie bolo zrušené.

15. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy ale nevzal do úvahy okolnosti, za ktorých k ujme došlo, ani samotné správanie žalobcu (pod vplyvom alkoholu), ktorý sa dopustil predmetného incidentu ako príslušník Policajného zboru, t. j. ako verejne činná osoba, ktorá musí znieť väčšiu mieru kritiky ako osoba neverejne činná. Odvolací súd poukazuje na to, že príslušník Policajného zboru musí aj mimo služby, okrem dodržiavania zákonov, rešpektovať ľudské práva a slobody, dodržiavať etický kódex príslušníka Policajného zboru a zásady občianskeho spolužitia. Uvedeným sa žalobca neriadil, nakoľko jeho konanie voči príslušníkom Železničnej polície dňa 22.12.2010 vyústilo do trestného stíhania, ktoré síce bolo zrušené, ale bolo dôvodom na jeho prepustenie zo služobného pomeru (pre porušenie služobnej prísahy zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere príslušníka Policajného zboru by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby). Žalobca neuspel so svojou žalobou o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia ministerstva vnútra Slovenskej republiky, ktorým bol zamietnutý rozklad proti prvostupňovému správnemu rozhodnutiu a bol potvrdený personálny rozkaz ministra vnútra Slovenskej republiky, podľa ktorého bol žalobca prepustený zo služobného pomeru. Rovnako nebol žalobca úspešný ani v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky (konanie vedené pod sp.zn. II. ÚS 121/2015). Navyše, o skutku, pre ktorý bol prepustený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru sa síce dozvedeli kolegovia v Košickom kraji, ale nie v celej republike a nemala o tom vedomosť ani verejnosť. Odvolací súd zobral do úvahy taktiež dĺžku trestného stíhania žalobcu, ktoré bolo vedené necelé dva roky, ako aj to, že nebol obmedzený na osobnej slobode a stotožnil sa s argumentáciou žalovaného v jeho odvolaní o tom, že za takúto dobu nemohlo trestné stíhanie privodiť žalobcovi nemajetkovú ujmu v rozsahu, akú si uplatnil (60.000,- €) a náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch má subsidiárny charakter.

16. Odvolací súd zmenil (§ 388 C.s.p.) rozsudok súdu prvej inštancie aj vo výroku o náhrade trov konania, keďže úspech v konaní pred súdom prvej inštancie mal v prevažnej časti žalovaný, takže by mal nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie (§ 255 ods. 2, § 262 ods. l C.s.p.), ale nakoľko nárok na náhradu týchto trov konania nežiadal priznať, odvolací súd rešpektujúc jeho návrh, mu nárok na náhradu trov konania nepriznal. Vzhľadom k spôsobu rozhodnutia odvolacieho súdu v merite veci sa odvolací súd už nezaoberal odvolacími dôvodmi vo vzťahu k výroku o náhrade trov konania.

17.1. O nároku na náhradu trov prvého odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. l, § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a čl. 4 ods. 1 C.s.p. a žalovanému, ktorý mal v prvom odvolacom konaní plný úspech (odvolaniu žalobcu vyhovené nebolo), nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania z dôvodu, že náhradu trov odvolacieho konania nežiadal.

17.2. Odvolací súd žalovanému priznal nárok na náhradu trov druhého odvolacieho konania v rozsahu 100 % zo sumy 4.000,- € podľa § 396 ods. l, § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p., nakoľko bol úspešný v druhom odvolacom konaní (jeho odvolaniu bolo vyhovené), pretože rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 19.5.2021, č.k. 15 Co 2/2021-299, bola žaloba žalobcu zamietnutá v tejto sume.
17.3.V predmetnej veci bolo žalobe o zaplatenie nemajetkovej ujmy vyhovené čo do výšky 1.000,- € a vo zvyšnej časti bola žaloba zamietnutá, pričom pri výške peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy vychádzal odvolací súd z vlastnej úvahy. V takomto prípade, keď výška plnenia závisela výlučne od úvahy súdu, nie je zamietnutie žaloby vo zvyšnej časti výšky nemajetkovej ujmy, prejavom procesného úspechu žalovaného, ale dôsledkom úvahy súdu. Tento záver vyplýva aj z komentára k ustanoveniu § 255 C.s.p. (Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J.,Tomašovič M.,a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H. Beck, 2016, s 927). K problematike rozhodovania o náhrade trov konania v spore o poskytnutie primeraného zadosťučinenia za nemajetkovú ujmu zaujal vo svojej rozhodovacej činnosti názor aj Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý v uznesení sp.zn. 4 Cdo 34/2018, zo dňa 30.7.2019 vyslovil, že pri neexistencii takého ustanovenia v Civilnom sporovom poriadku, ktoré by bolo adekvátne ustanoveniu § 142 ods. 3 O.s.p., toto sa naďalej uplatní v zmysle čl. 4 ods. 2 C.s.p. tak, že žalobca mal plný úspech vo veci, keď mu súd prizná peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy podľa svojej úvahy, pretože nemôže byť sankcionovaný v rámci náhrady trov konania za nie celkom priliehavý odhad budúceho priznaného nároku súdom. V zmysle uvedeného potom zamietnutie žaloby v časti o zaplatenie nemajetkovej ujmy nemá vplyv na plný úspech žalobcu, pretože ide o úvahu súdu, na základe ktorej v danom prípade posúdil nemajetkovú ujmu vo výške presahujúcej 1.000,- € za neprimeranú. Žalobcovi potom priznal ako plne procesne úspešnej strane nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania v rozsahu 100 % zo sumy 1.000,- € podľa § 396 ods. l, § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a čl. 4 ods. 1 C.s.p.

18. Vzhľadom k tomu, že žalobca bol úspešný v prvom i druhom dovolacom konaní, odvolací súd mu priznal podľa § 453 ods. 1, § 396 ods. l, § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. nárok na náhradu trov prvého i druhého dovolacieho konania v rozsahu 100 % z priznanej sumy (4.000,-€).

19. V zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. o výške náhrady trov odvolacieho a dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

20. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.5.2011; § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak
a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,
a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.
(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak
a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).
(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.
(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.
(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je
a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.
(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.
(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).